

REFORMA
2017

Nowi Tropieciele

Podręcznik klasa 1 **część 2**

Drogi WSiP,

Nigdy bym nie publikowała publicznie książek wydawnictw, które działają na uczciwych zasadach.

Wasza firma jednak promuje masowy dodruk, całkowicie niepotrzebnych książek, które mogłyby być zastąpione wersjami elektronicznymi!

Co prawda e-booki są dostępne na waszej stronie, jednak:

- W przeciwieństwie do fizycznej książki, licencja na e-book kończy się po roku. Oznacza to, że jeżeli moja córka chciałaby powtórzyć sobie całą wiedzę do matury, musiałabym jej kupić wszystkie wasze książki od nowa.
- Waszych e-booków nie da się pobrać! Wymagają one dostęp do internetu, co uniemożliwia ich użycie na naszej wsi, gdzie zasięg jest ograniczony.
- Wasze e-booki nie działają na telefonach komórkowych!
- Wasze e-booki sprzedawane są po tej samej (albo wyższej) cenie co regulame książki. Cena e-booka powinna być niższa, gdyż e-booki wymagają elektronicznego czytnika (tabletu)!

Czas rozpocząć nową erę, w której papier nie jest beczelnie marnowany dla pieniędzy.

Przedstawiam e-book, który spełnia wszystkie oczekiwania uczniów.

Dbajmy o środowisko, zróbmy to dla młodych pokoleń.

Święto Zmarłych

Na cmentarzu płomyki złote
i groby w chryzantemach.
Ludzie przyszli tu z myślą o tych,
których już nie ma.

Wspominają drogie imiona,
zasłaniają lampki przed wiatrem,
dla tych bliskich wieńce zielone
i bukiety jesienne pełne kwiatów. [...]

- 1 O jakim dniu mówi poetka w wierszu?
- 2 Jaki nastrój panuje na cmentarzu w pierwszych dniach listopada?

Dokąd odszedł dziadek?

Cześć!

To ja, Hania. Chciałam Wam napisać, że stało się coś strasznego. Mój dziadek nie żyje. Umarł. To dziwne słowo, trochę się go boję. Jest takie groźne. I tak do końca to nie rozumiem, co ono znaczy. To znaczy, tylko trochę rozumiem. Rozumiem, że już nigdy nie pójdziemy razem z dziadkiem do parku ani do biblioteki. I że dziadek już nigdy nie przyjdzie do nas w odwiedziny ani nie pomacha mi z balkonu. Gdy o tym myślę, to od razu zaczyna mnie boleć brzuch i robi mi się zimno w środku. To takie okropnie, okropnie smutne, że dziadka już nie ma z nami. Ale w takim razie gdzie teraz jest? Przecież nie mógł tak zupełnie zniknąć, prawda?! Skoro ja ciągle pamiętam, jak się wesoło uśmiechał, i pamiętam jego głos, jak mówił tak śmiesznie: „Mój Haniutek”.

Na pogrzebie wszyscy mówili, że dziadek odszedł. Ale nikt nie powiedział dokąd. Wszyscy mnie tylko pocieszali. I mówili, że jestem bardzo dzielna i dziadek mocno mnie kochał. Ale o tym, gdzie jest, ani słowa! A gdy zapytałam mamę, zamiast odpowiedzieć, przytuliła mnie i pocałowała w czoło. No i dalej nie wiem, i ciągle o tym myślę.

Dzisiaj w szkole, zamiast słuchać pani, patrzyłam przez okno. Myślałam, że może zobaczę dziadka, chociaż na zupełnie maciupcią chwileczkę. Ale widziałam tylko chmury. Szare i brzydkie. A kiedy na zajęciach plastycznych zaczął z nich padać deszcz, to się rozplakałam. I wtedy Henio wyjął z plecaka Noni i położył na naszej ławce. Wiecie, tę naszą laleczkę na kłopoty. Wtedy przypomniałam sobie, że domek dla Noni robiłam razem z dziadkiem. To mnie trochę pocieszyło i nawet wzięłam Noni do domu. Będzie dziś ze mną spała. Domek też będzie ze mną spał. Dobranoc.

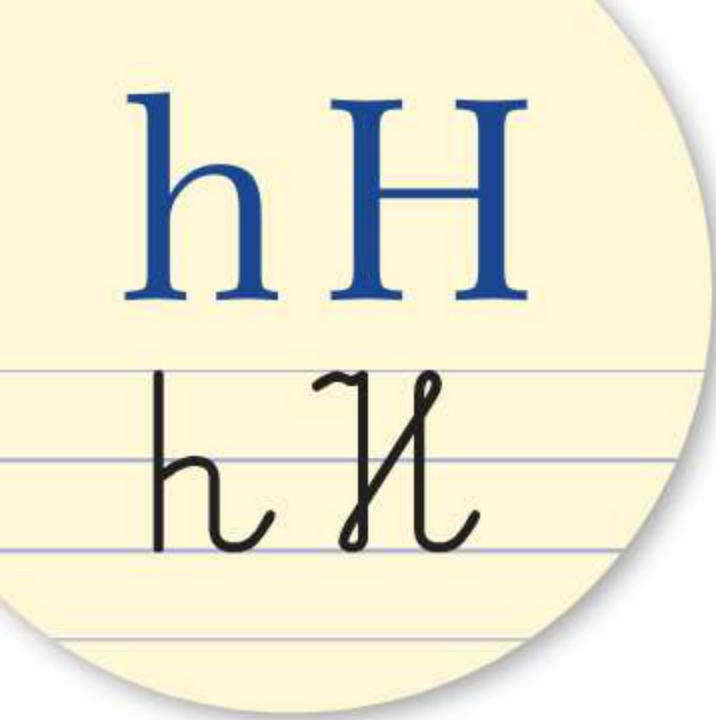
Wasza smutna Hania

PS

Nie uwierzycie! W nocy śnił mi się dziadek. „Tak bardzo za Tobą tęsknię”, powiedziała, a on się uśmiechnął i tak jak zawsze mocno mnie przytulił. Wiedziała! Wiedziała, że gdzieś tu jest!

Wasza trochę mniej smutna Hania

herbata

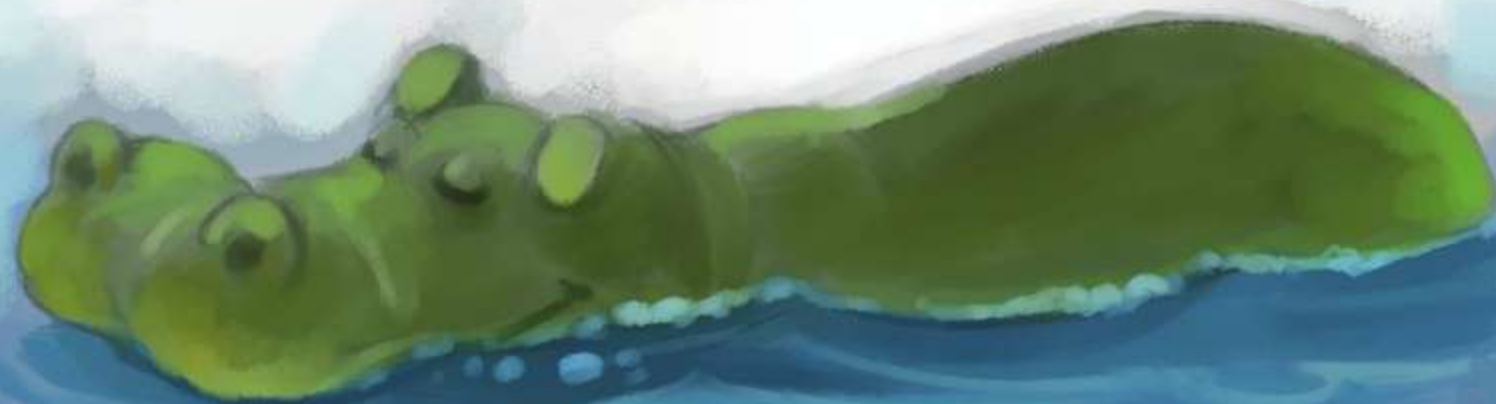
her ba ta

her ba ta

– Hej, to ja, , a to moja mama
i mój tata. Ja mam ,
a mama i tata mają .
A tam i .

Hubert jest w zoo z mamą i tatą.
Ogląda hieny, małpy i hipopotama.
Teraz mama i tata piją w kawiarni herbatę,
a Hubert je herbatniki.
Alejką spaceruje Henio, kuzyn Huberta.

- 1 Przyjrzyj się ilustracji. Opowiedz, co się na niej dzieje.
- 2 Wyszukaj na ilustracji elementy, w których nazwach słyszysz głoskę h.

Hubert

ha

ho

he

hej

- 3 Wskaż w tekście wyrazy z literą h.
- 4 Co pije Hubert, a co piją jego rodzice?
- 5 Dokąd ty chodzisz na jesienne spacery?

Pewnego jesiennego
dnia na plaży...

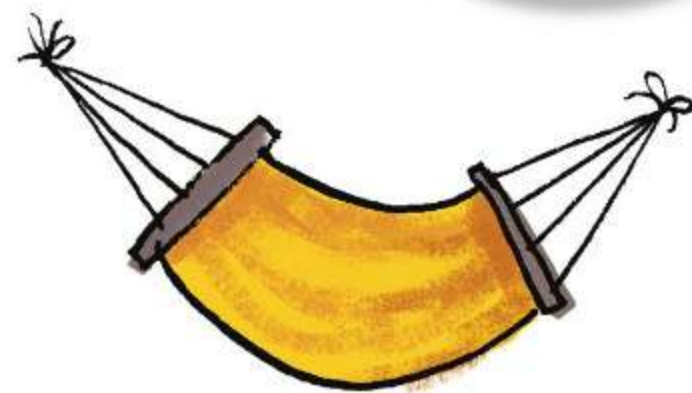
harfa

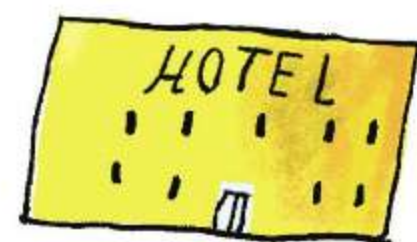
hełm

Bawimy się z Noni

hamak

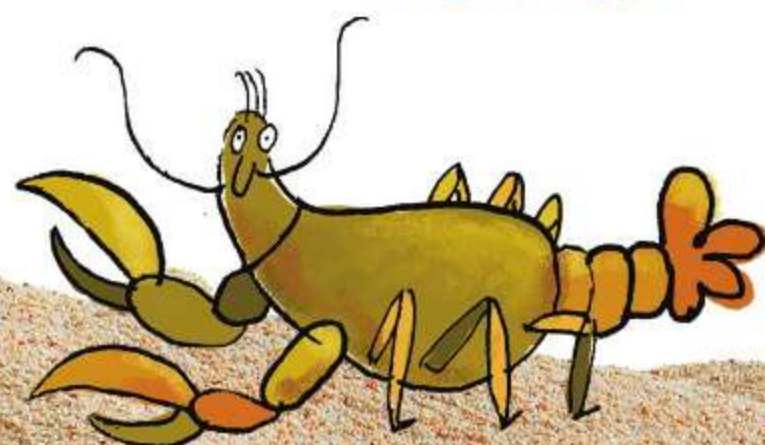
hotel

hokeista

- 1 Opowiedz, co widzisz na dużej ilustracji.
- 2 Powiedz, co przedstawiają obrazki umieszczone wokół dużej ilustracji.
- 3 Wymyśl historyjkę, do której mogłaby pasować ta ilustracja. Pamiętaj, aby w swojej historyjce wykorzystać poznane wyrazy.

homar

Kiedy mam go ze sobą,
pluchy się nie boję,
chodzę z nim na spacer,
sucha pod nim stoję.

Niechaj pada, kapie, wieje.
Gdy naciągam jego kaptur,
wtedy nawet, jeśli leje,
mogę wybiec na dwór.

Wkładam je, kiedy leje,
dla własnej wygody,
są wysokie, gumowe,
nie boją się wody.

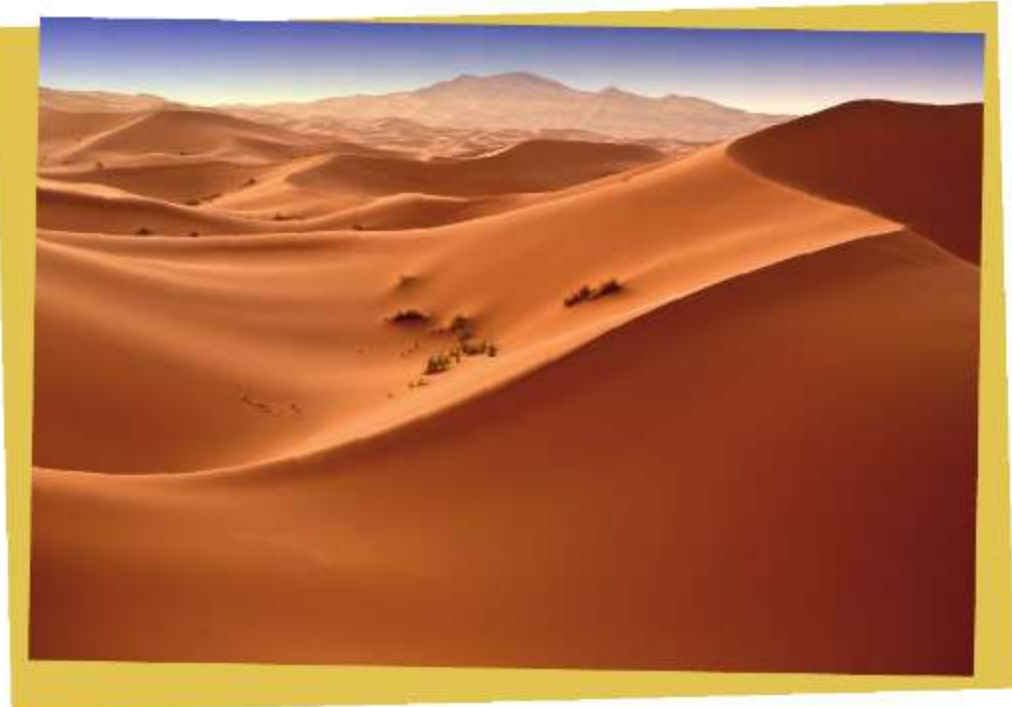

- 1 Wysłuchaj zagadek i odgadnij nazwy rzeczy, które przydadzą ci się na jesienną pogodę.
- 2 Zaproponuj zagadkę dotyczącą innych części jesiennej garderoby.

Kap, kap, pada deszcz...

Tropiciiele
wiedzy

Gdy pada deszcz, niebo jest szare i smutne.
Pokrywają je ciemne chmury, zza których nie widać słońca.
Ale czy tak jest wszędzie?

Czy wiesz, że na świecie są takie miejsca, gdzie deszcz pada raz na kilka lat? Te tereny to **pustynie**, czyli obszary, na których prawie wcale nie ma wody i roślin.

Za to w innych zakątkach Ziemi deszcz pada codziennie! I do tego jest tam bardzo gorąco przez cały rok. Dzięki upałom i deszczom rosną tam **najbujniejsze lasy** na świecie. Drzewa są ogromne i mają tak gęste korony, że promienie słoneczne nie mogą się przez nie przedostać, więc w dzień jest tam ciemno prawie jak w nocy.

- 1 Dlaczego deszcz jest potrzebny?
- 2 Co lubisz robić, kiedy na dworze pada deszcz?

c C

c C

cyrk

cyrk

c y r k

Cyryl

– A to co?

To

.

Coto ma

.

A tu

ma

.

To cyrk. Na widowni pani Celina i jej klasa biją brawo. Występują klauni. Klaun z cytrynami nazywa się Coto. A na cymbałkach gra klaun Cyryl. W cyrku jest naprawdę wesoło!

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, co robią klauni.
- 2 Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę c.

co cuda taca heca moc

- 3 Wskaż w tekście wyrazy z literą c.
- 4 Opowiedz, dokąd poszły dzieci ze swoją panią.
- 5 O jakiej wycieczce ty marzysz w listopadowe dni?

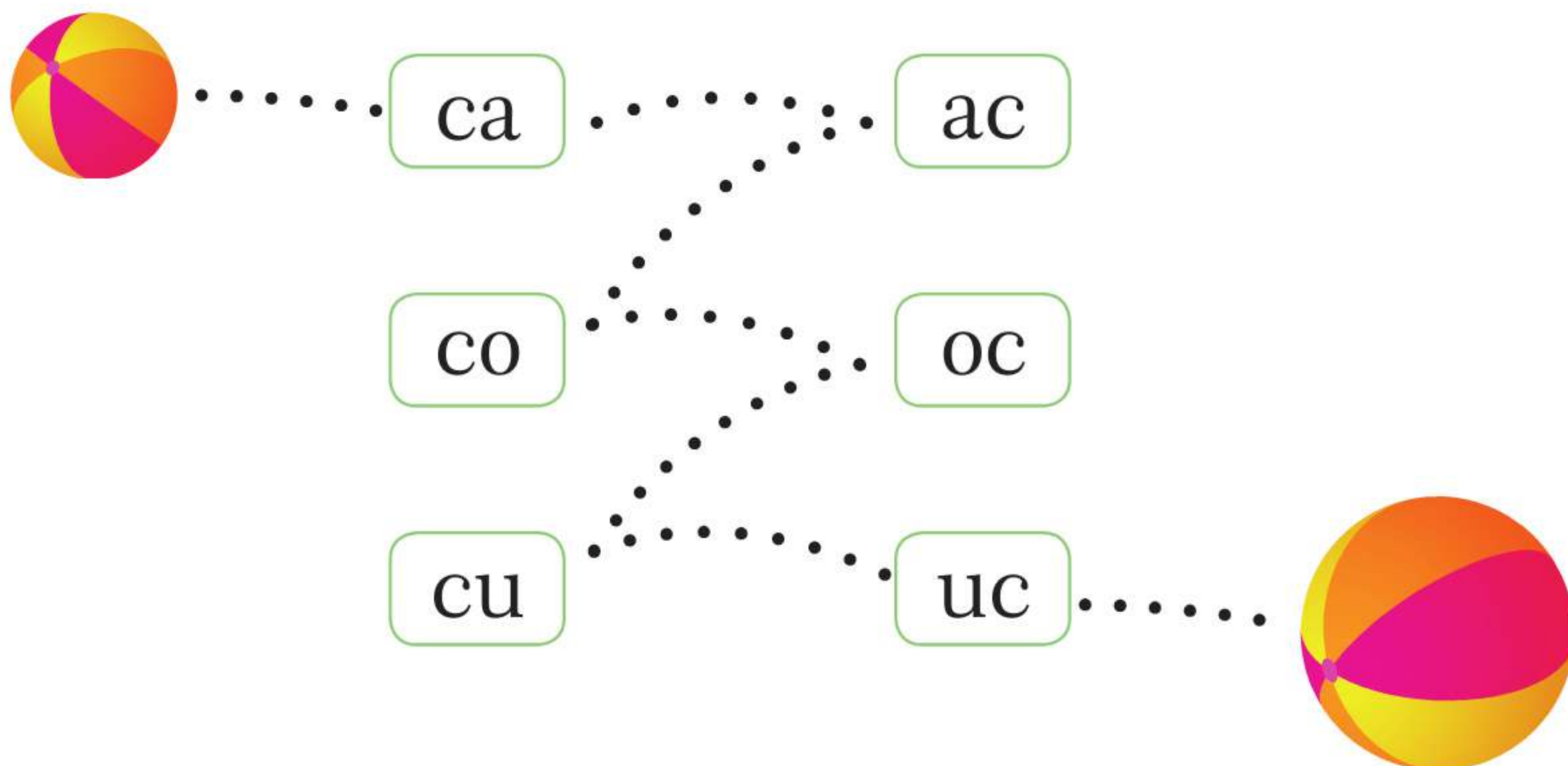

Gimnastyka oka i języka

- 1 Czytaj głośno, potem szeptem. Przeczytaj każdy wyraz wspak.

hej ho halo oj halo ho hej
hi hi halo hej ho ho hi hi
ho hi ahoj halo heh hola
hej halo hi ho hola ahoj

- 2 Piłka toczy się raz w prawo, raz w lewo. Czytaj sylaby zgodnie z kierunkiem jej ruchu.

- 1 Opowiedz, dokąd dzieci poszły z panią na jesienny spacer.
- 2 Wymień, co dzieci mogły obserwować przez lornetkę, a co – przez lupę.
- 3 Czyje odgłosy można usłyszeć w lesie?

Mamo, mamo!

Mam .

A tam Mai i Adama.

W Sulejówku balony fruną po niebie.
Do balonów dowiązane są kartki.
Wiecie, co jest na nich napisane?
Same miłe słowa o Polsce. I dla Polski.
Dla wolnej, niepodległej Polski!

1 Powiedz, jakie życzenia ty przekażesz Polsce.

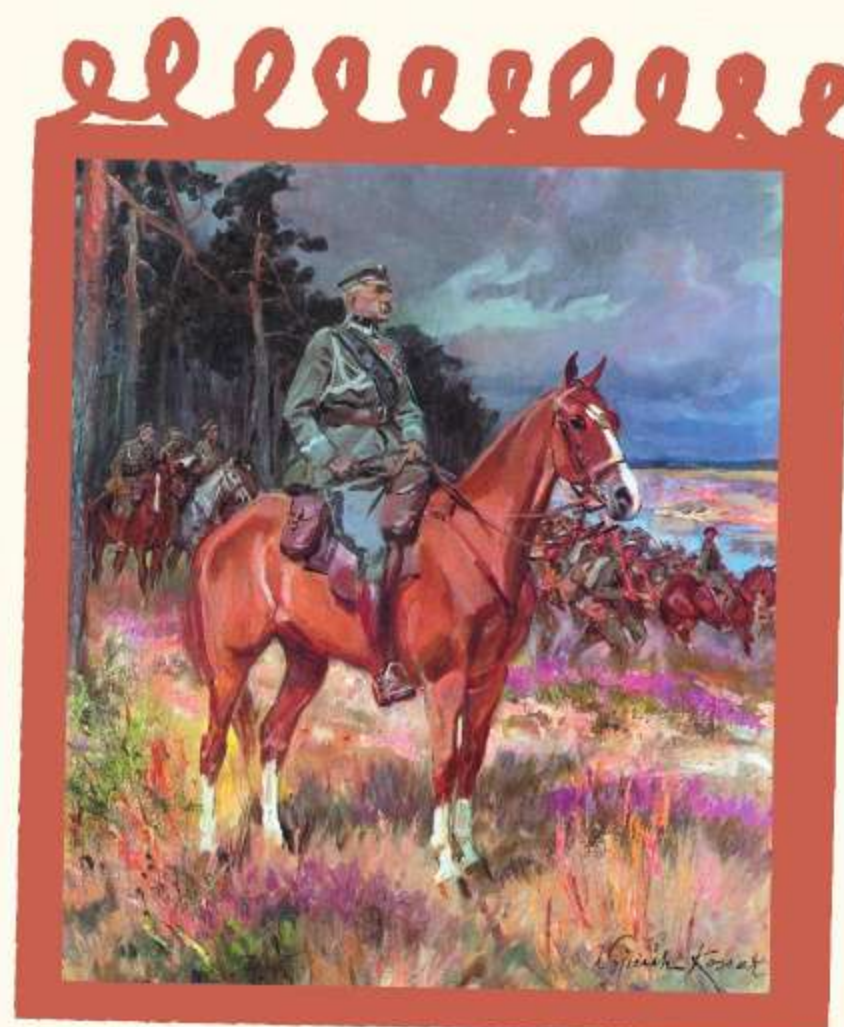
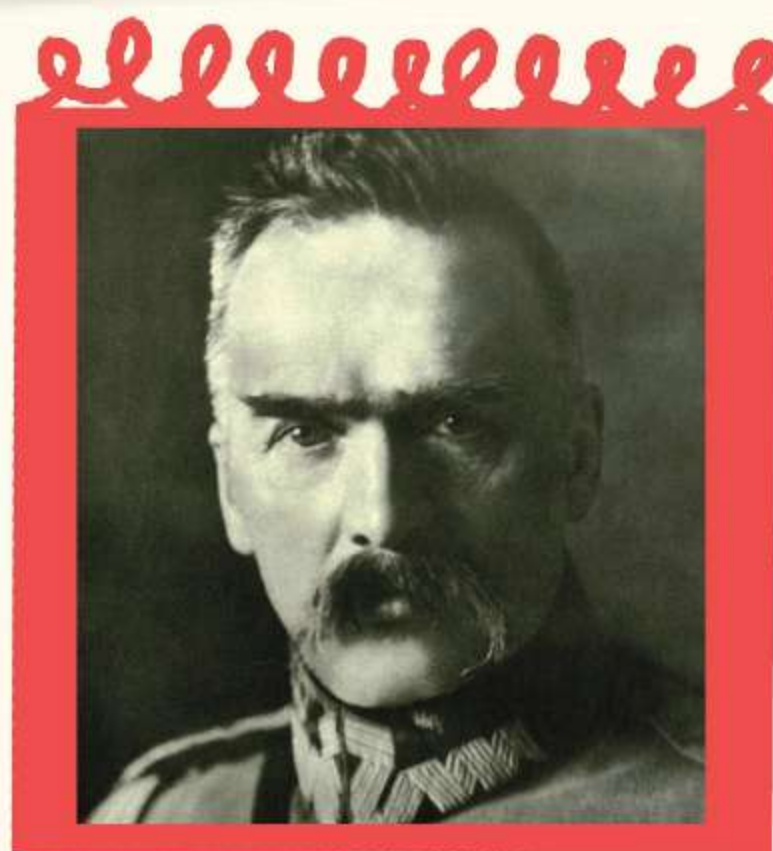
Józef Piłsudski

Warto ich znać!

To wielki polski patriota, czyli osoba, która kocha swój kraj. Marszałek Piłsudski był przywódcą Polski i wodzem polskich wojsk.

Józef Piłsudski urodził się, kiedy Polski nie było na mapach. Sąsiednie kraje: Rosja, Austria i Prusy podzieliły Polskę między siebie – każdy z nich zabrał jej część. Dlatego mówiono, że są to zaborcy. Chcieli oni, żeby Polacy zapomnieli, że są Polakami. Polskim uczniom w szkołach nie pozwalano mówić ani czytać po polsku. Mimo że było to niebezpieczne, dzieci potajemnie uczyły się języka polskiego i historii Polski.

Józef Piłsudski wierzył, że Polska znowu może być wolna. I wytrwale o to walczył. A w czasach, gdy już istniało państwo polskie, służył krajowi i dowodził w walkach o bezpieczeństwo granic naszego kraju.

k K

k K

kreda

kre da

k r e d a

Kama

mają

i

Kama ma

a Tomek ma

Tutaj kot i

– Ojej! A tutaj

Kama podskakuje na skakance.

Pani Hela dała kolegom Kamy kredę.

Kot obserwuje, jakie rysunki powstaną.

Kuba rysuje konika.

Uwaga! Obok jest krokodyl.

Ma ogromne zęby.

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, jak dzieci bawią się na podwórku.
- 2 Wyszukaj na ilustracji elementy, w których nazwach słyszysz głoskę k.
- 3 Wskaż w tekście wyrazy z literą k.

kot mak taka kotki hamak

- 4 Powiedz, do czego dzieci wykorzystają kredę.
- 5 Dowiedz się, do produkcji jakich rzeczy wykorzystuje się kredę.

Tajemnice światła

Obrazy Claude'a Moneta (czytaj: kloda moneta) zatytułowane „Budynek Parlamentu w Londynie”.

- 1 Obejrzyj obrazy. Opowiedz, jak zmienia się kolor nieba w różnych porach dnia.

Eksperyment ze światłem

Zrób eksperyment, a dowiesz się, dlaczego niebo jest niebieskie. W doświadczeniu światło, które przechodzi przez słoik z wodą, rozszczepia się na różne kolory – od czerwonego aż po fiolet. W powietrzu dzieje się coś podobnego. Światło pada z góry na cząsteczki powietrza, załamuje się i rozprasza. W ten sposób nadaje niebu kolor niebieski.

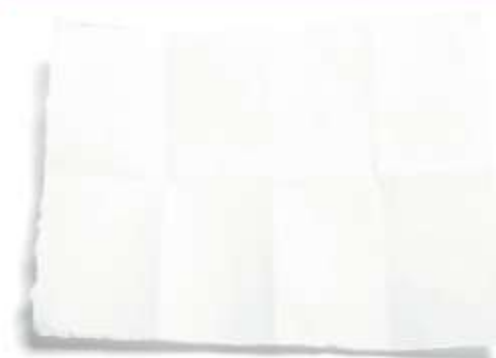
Umieść słoik z wodą przy oknie tak, żeby słońce świeciło prosto przez słoik na biały papier.

- 1 Wymień rzeczy, których potrzebujesz do eksperymentu.
- 2 Powiedz, co można zaobserwować w doświadczeniu.

okno

kartka

słoik

kolory

obraz

l L

l l

lalka

lal ka

l a l k a

Lena

Tata Eli maluje.

I Ela maluje.

Ela ma lalkę .

To ją maluje Ela.

Ela jest w pracowni malarskiej taty.

Jest w niej jasno, bo stoi tu lampa.

Tata ma farby olejne

i maluje martwą naturę.

Ela maluje portret lalki Leny.

Lena lubi, gdy Ela ją maluje.

Ela zostanie malarką jak jej tata.

- 1 Przyjrzyj się ilustracji. Opowiedz, co robią Ela i jej tata.
- 2 Kim z zawodu jest tata Eli?
- 3 Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę l.

lata lato lama hol maluje

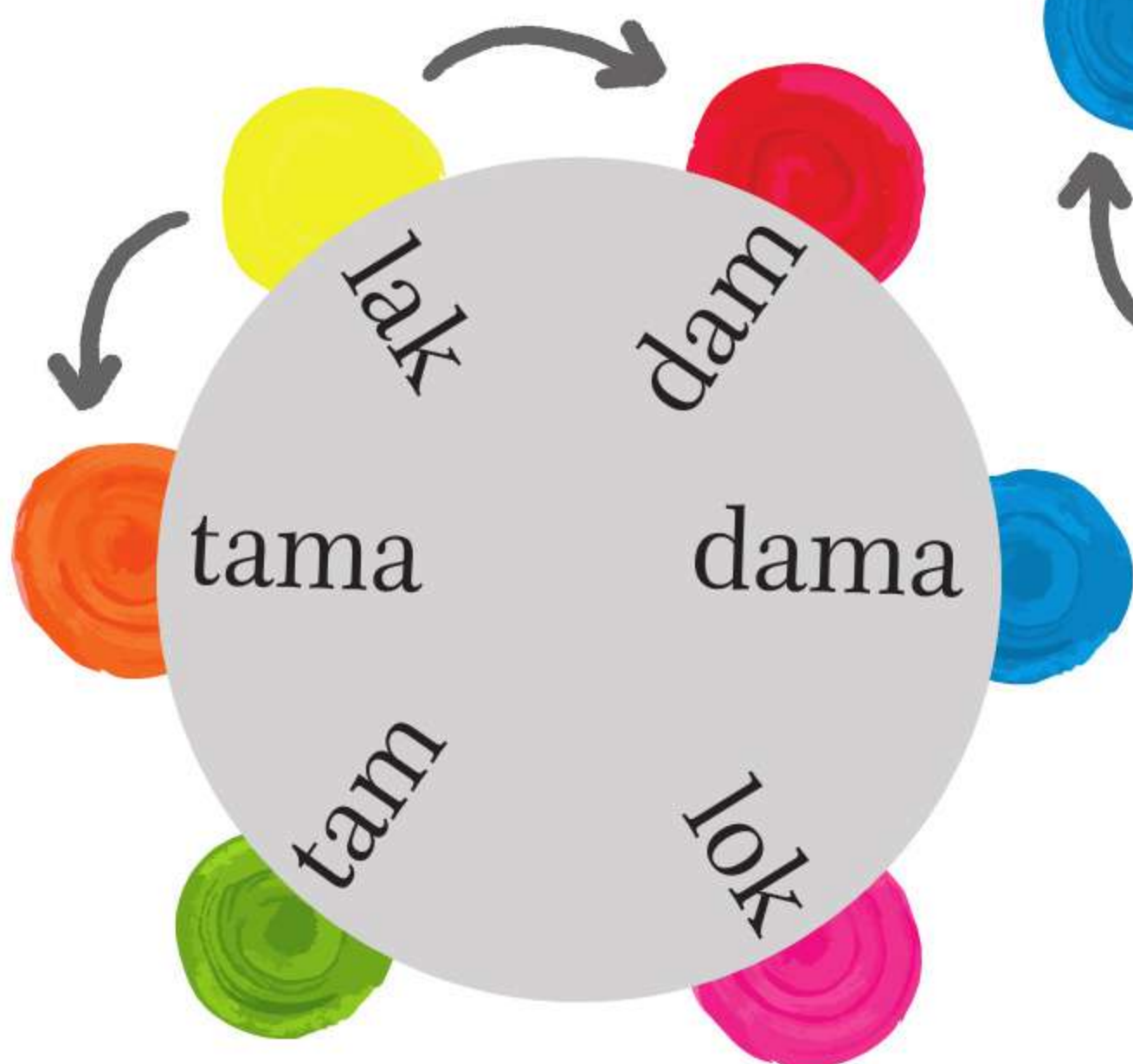
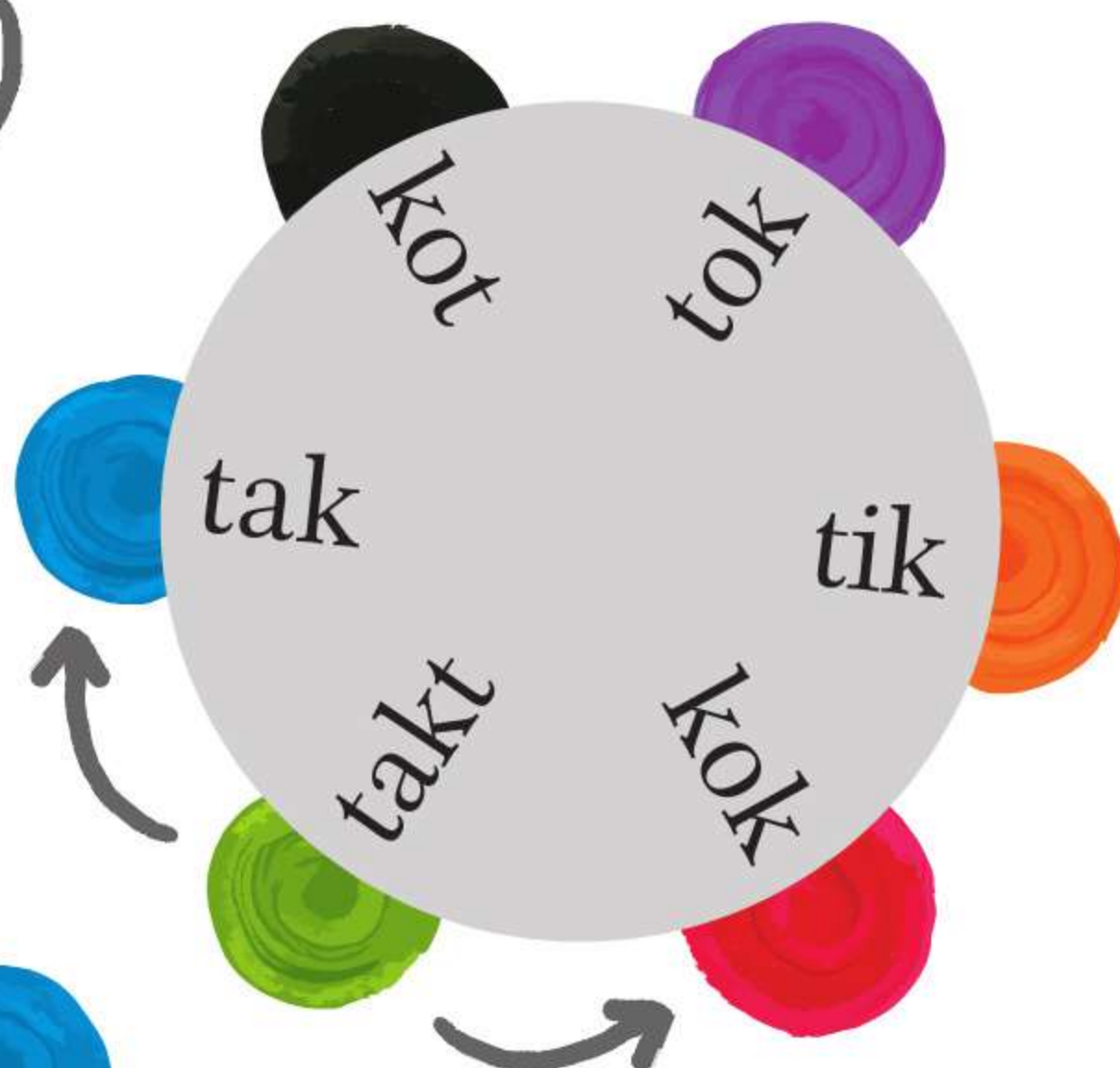
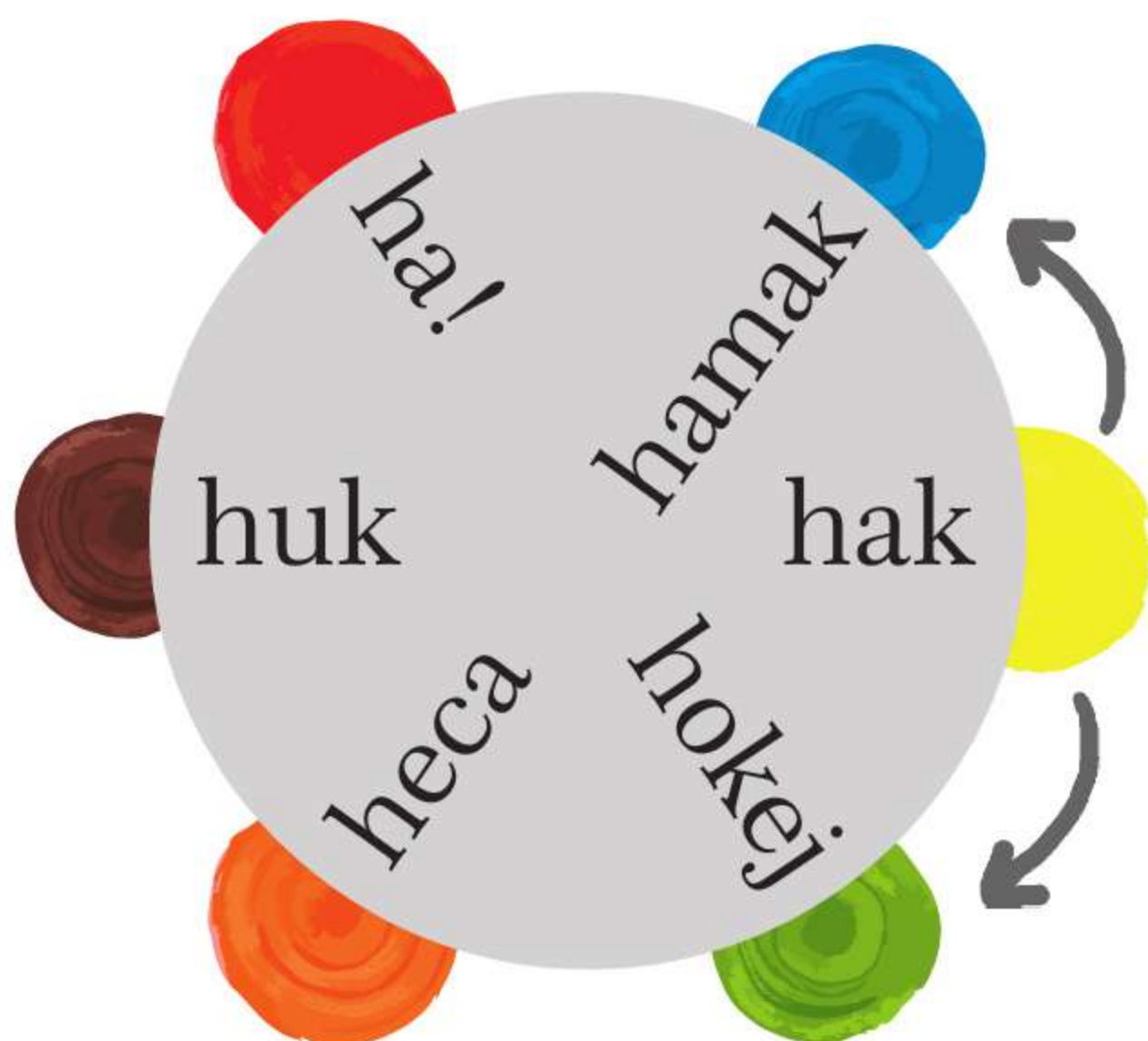

- 4 Wskaż w tekście wyrazy z literą l.
- 5 Wymień przedmioty, które znajdują się w pracowni artysty malarza.
- 6 Co najchętniej malujesz i jakich farb najczęściej używasz?

Gimnastyka oka i języka

- 1 Przeczytaj wyrazy bez obracania podręcznika. Zaczynaj w miejscu wskazanym przez strzałki i czytaj raz w jedną, raz w drugą stronę.

W pracowni malarza

Lśnią kolory na palecie.
Błyszczą jak odkryte skarby.
Pędzel cieszy się, bo przecież
Zmiesza je w bajeczne barwy.

Malarz sprawnie jak czarodziej
Bierze farbę ciemną, jasną.
Na biel płótna smugi kładzie.
To rozbłyszczą, to znów zgasną...

Pędzel – czarodziejska różdżka.
Farby – ożywione kwiaty.
Kolorami, w bieli płótna,
Malarz nowe tworzy światy.

- 1 Do kogo autor wiersza porównał artystę malarza, a do czego – pędzel?
- 2 Namaluj swój obraz na kartce z bloku.

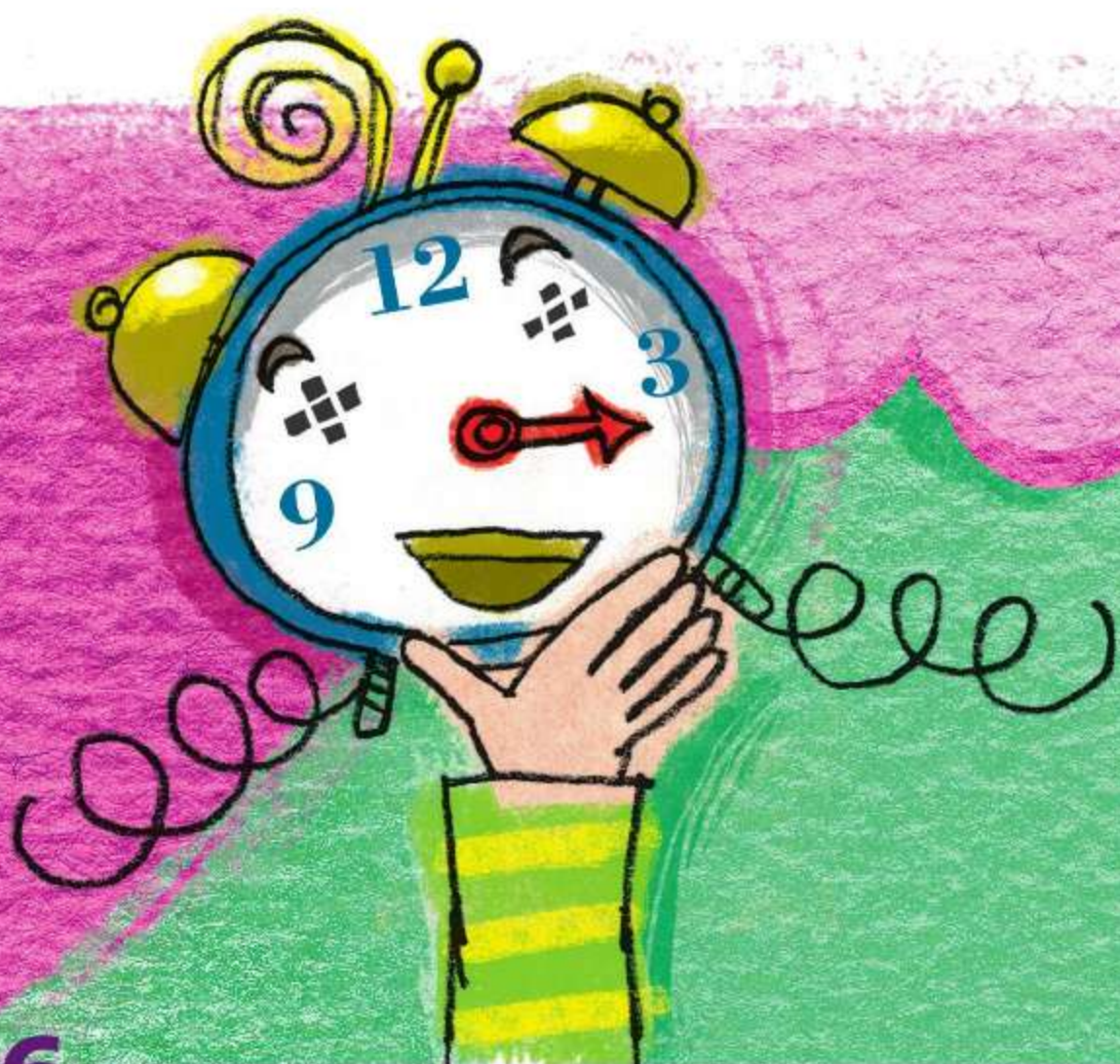
Pan Śrubka

Cześć!

To ja, Henio. Henio aktor. Bo ja gram w sztuce. To znaczy właściwie nie ja, tylko pan Śrubka. Ale on nie może mówić, więc ja mówię za niego. No i ruszać się też sam nie może. Nie dlatego, że jest chory. On jest zdrowy. To znaczy pan Śrubka nie może być ani zdrowy, ani chory, bo... Ojej, ale się zaplątałem.

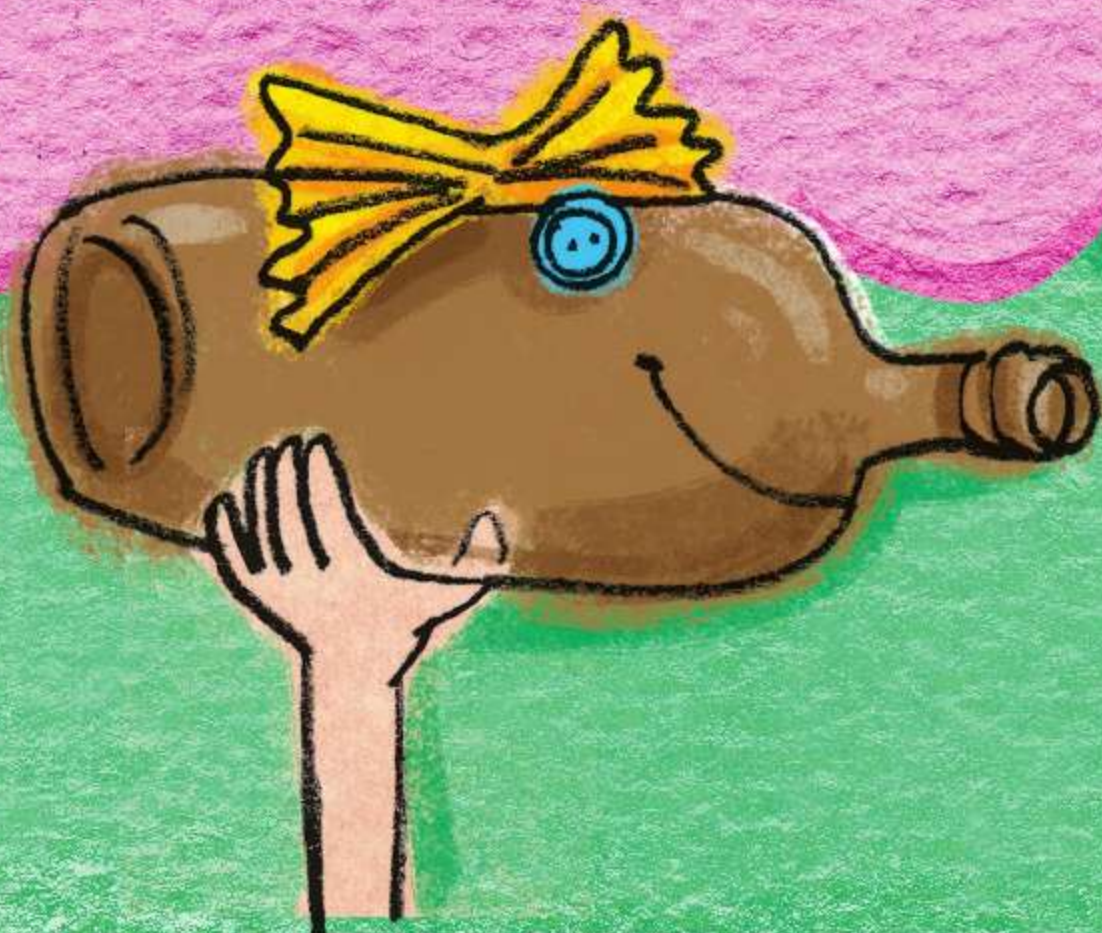
Chodzi o to, że robimy w klasie teatr lalkowy. Najpierw wymyśliliśmy bajkę i to było bardzo fajne, wszyscy wymyślali, a pani zapisywała. Gdy już mieliśmy bajkę, zrobiliśmy do niej lalki. I to było jeszcze fajniejsze, bo nasza bajka dzieje się na wysypisku śmieci, i wszystkie lalki zrobiliśmy z różnych niepotrzebnych rzeczy. Żeby się nie zmarnowały. Prawdziwi artyści też tak robią! Naprawdę, pani nam pokazywała. Fotele z pustych puszek albo lampy z plastikowych butelek. To się nazywa sztuka ze śmieci. Możecie sobie zobaczyć w internecie. Ja widziałem i dlatego mój pan Śrubka jest taki piękny! Ma nogi ze sprężyn i głowę ze starego budzika.

Tylko że jak już mieliśmy bajkę i lalki, to się wszystko popsuło. Bo każdy chciał być w przedstawieniu najważniejszy. Dominik to się nawet popłakał, że skoro jego pan Gazeta ma tylko na koniec mówić: „Pięknie się żegnamy, teatr zamykamy!”, to on w ogóle nie zagra. Mnie też się nie za bardzo

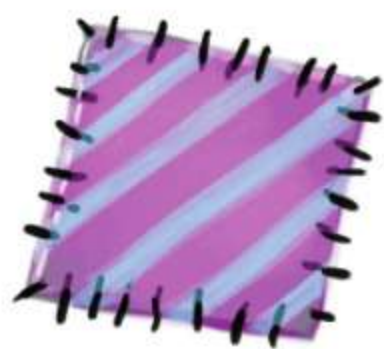
podobało, że taki piękny pan Śrubka mówi tak mało. Wszyscy zaczęli się obrażać i w końcu została tylko Hania z Noni. Bo Noni też gra w przedstawieniu! Jest malutką laleczką, która się zgubiła na wielkim śmietniku. I jeszcze pani została, bo pani jest reżyserem i jest najważniejsza. Ale pani powiedziała, że to nieprawda i że wszyscy jesteśmy najważniejsi. A potem wzięła papierowy mobil, który wisi w klasie. Taki duży z motylami. Mobil to takie coś, co się składa z wielu elementów i wszystkie są ze sobą połączone – jak te motyle – nitkami. No więc pani wzięła mobil i pacnęła najmniejszego motylka. I wiecie co? Wszystkie motylki od razu też zaczęły się ruszać, nawet te największe. Naprawdę! Wtedy Dominik zapytał, dlaczego pani nam to pokazuje, a pani powiedziała, że tak właśnie wygląda zespół teatralny. Czyli my! Nawet od najmniejszej roli bardzo dużo zależy. I jeszcze powiedziała: „Wszyscy pracujemy na wspólny sukces”. No to zaczęliśmy pracować. Trzymajcie kciuki! Pa, pa!

Wasz Henio z panem Śrubką

Ł Ł

ł ł

łata

ła ta

ł a t a

Łucja

Łucja ma łate.

To łata dla kukielki.

Ta kukielka to .

Na ławkach jest wiele innych łat.

Z tych łat powstaną stroje dla kukielek.

Kukielka Łucji ma fartuch.

Ładnie w nim wygląda.

Klasa Łucji wystawi spektakl kukielkowy.

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, co widzisz.
- 2 Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę ł.

łuk dała koło kukułka kukielka

- 3 Wskaż w tekście wyrazy z literą ł.
- 4 Powiedz, czym zajmują się uczniowie. Jak sądzisz, do czego się przygotowują?

ulica Ciekawych Wyrazów

afisz teatralny –
plakat, który powiadamia
o przedstawieniu

- 1 Czego można się dowiedzieć z afisza teatralnego?
- 2 Co trzeba zrobić, aby zorganizować klasowy teatrzyk lalek?

Teatr lalek

Czy wiesz, że dawno temu teatr był przeznaczony tylko dla dorosłych? Nawet taki, w którym występowały lalki! Dziś dzieci mogą podziwiać na scenie różne lalki teatralne: pacynki, kukiełki, marionetki.

Pacynkę nakłada się na rękę jak rękawiczkę. Aby taka lalka się poruszała, aktor zgina palce. Te lalki zwykle nie mają nóg.

Marionetki wprawia się w ruch za pomocą drutów i nitek, które są przyczepione do głowy, ramion, rąk, nóg i pleców lalek. Tak poruszana lalka wygląda, jakby żyła.

Lalki cieniowe są płaskie, zwykle robione z pięknie malowanej skóry. Taką lalkę umieszcza się za oświetlonym ekranem, na którym widzowie oglądają jej cień.

Kukiełki są umieszczane na kijach.

- 1 Jakie rodzaje lalek można oglądać w teatrze?
- 2 Dowiedz się, gdzie znajduje się najbliższy teatr lalek.

łaty

ła ty

ł a t y

Matylda

To kukiełki Łucji i Matyldy.
Kukiełki mają łaty.
To małe łatki.

Trwa spektakl.
Kukiełka Łucji jest naprawdę ładna.
Gra główną rolę.
Ma na sobie fartuch, a na nim łaty.
Macocho to kukiełka Matyldy.
Nad sceną jest kurtyna w łaty.

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, co na niej widzisz.
- 2 Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę y.

mamy dym domy damy motyl

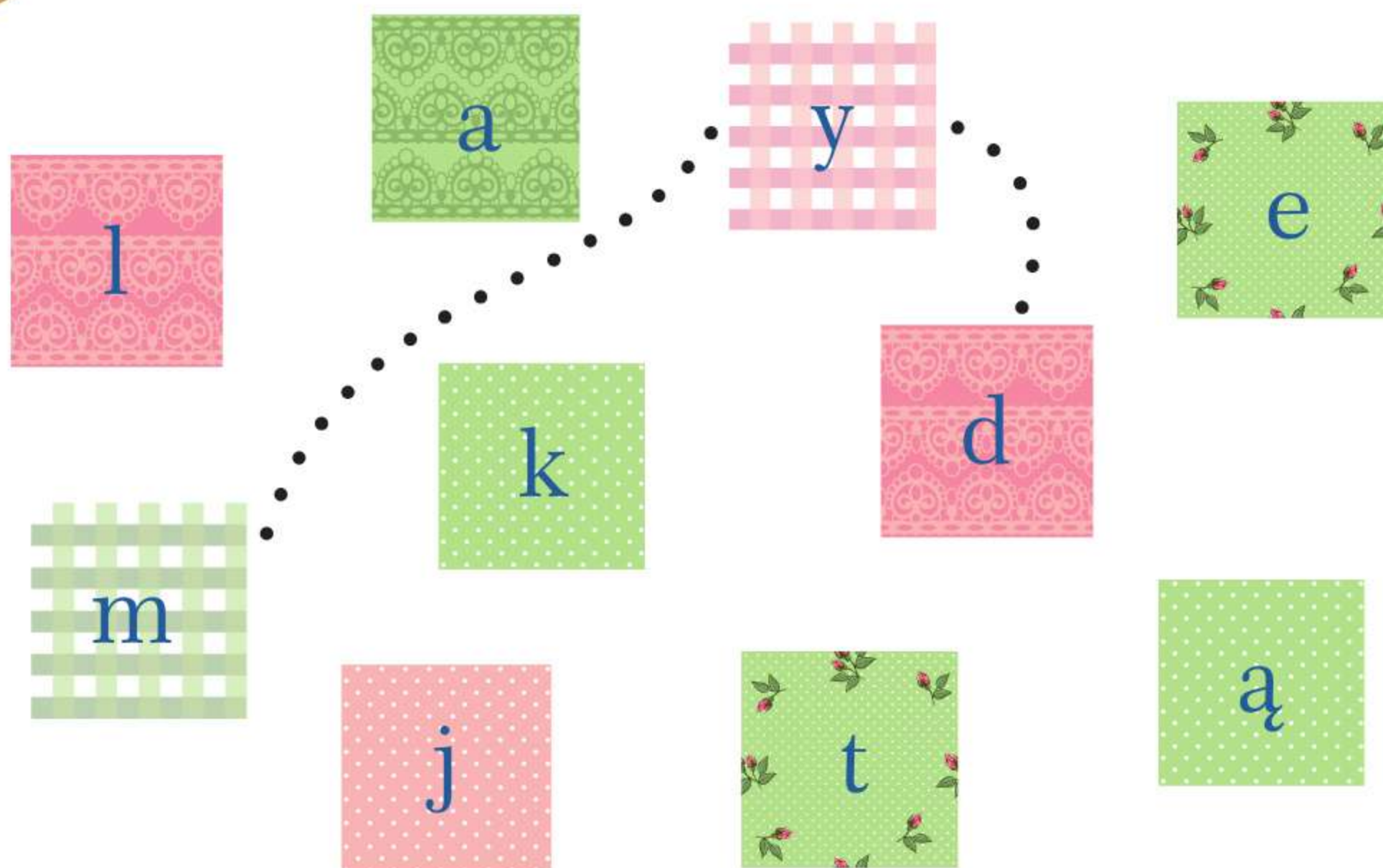

- 3 Wskaż w tekście wyrazy z literą y.
- 4 Jaki pomysł na dekoracje i kostiumy do spektaklu mieli uczniowie?

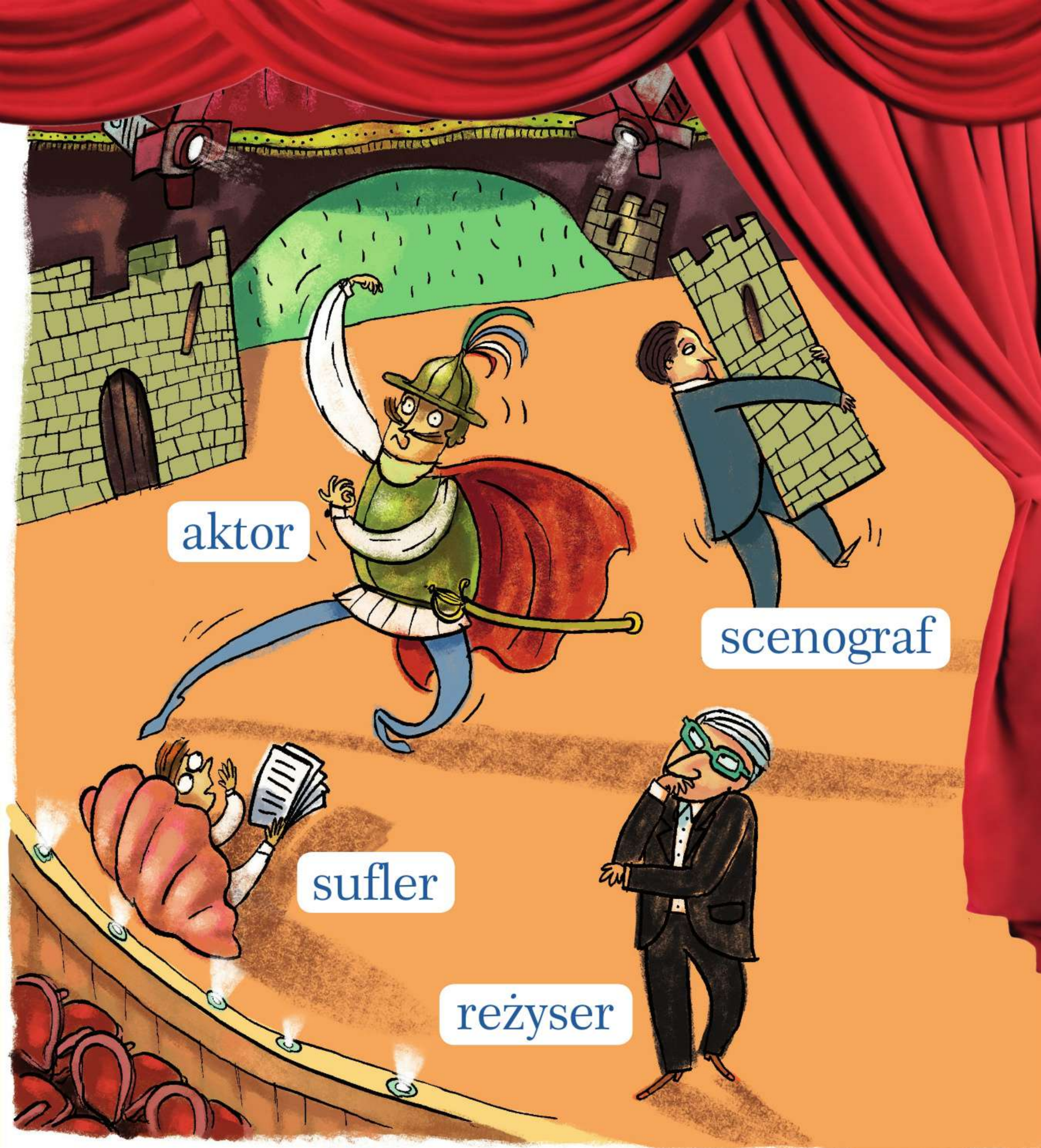
Gimnastyka oka i języka

- 1 Skacz po łatach tak, aby ułożyć co najmniej pięć wyrazów.

- 2 Przeczytaj wyrazy.

ł a t a ł a t y
d o m d o m y
d y m d y m y
k o t k o t y

- 1 Powiedz, co widzisz na ilustracji.
- 2 Wymień osoby, które pracują w teatrze.

Obserwujemy ptaki

wilga

jaskółka

drozd

bocian

Ciepłe kraje

dzięcioł

wróbel

- 1 Jakie ptaki spędzają zimę w Polsce? Które z nich przylatują z innych krajów?

ulica Ciekawych Wyrazów

ornitolog –
naukowiec, który
bada życie ptaków

sójka

sikora

My zostajemy
na zimę!

jemiołuszka

gil

My przylatujemy
na zimę!

- 2 Które ptaki odlatują na zimę do ciepłych krajów?
- 3 Powiedz, które ptaki najczęściej widzisz w pobliżu swojego domu.

p P

p P

ptak

ptak

p t a k

Paweł

Tata i mają model.
To model ptaka.
Tu pudło i młotek.
A tu piła.

Paweł jest z tatą w pracowni stolarskiej.
Razem strugają ptaki z drewna.
Mają piłę do piłowania
i kawałki drewna do strugania.
Ptaki z drewna nie latają,
ale są naprawdę piękne.

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, co widzisz.
- 2 Wyszukaj na ilustracji elementy, w których nazwach słyszysz głoskę p.

pole

palec

piła

pudło

lampa

- 3 Wskaż w tekście wyrazy z literą p.
- 4 Jaki pomysł na listopadowe popołudnie mieli Paweł z tatą?

Sójka

(fragment)

Wybiera się sójka za morze,
Ale wybrać się nie może.

– Trudno jest się rozstać z krajem,
A ja właśnie się rozstaję.

Poleciała więc na kresy
Pozalać interesy.

Odwiedziła najpierw Szczecin,
Bo tam miała dwoje dzieci,
W Kielcach była dwa tygodnie,
Żeby wypaść się wygodnie,
Jedną noc spędziła w Gdyni
U znajomej gospodini,
Wpadła także do Pułtuska,
Żeby w Narwi się popluskać,
A z Pułtuska do Torunia,
Gdzie mieszkała jej ciotunia.
Po ciotuni jeszcze sójka
Odwiedziła w Gnieźnie wujka,
Potem matkę, ojca, syna
I kuzyna z Krotoszyna.
Pożegnała się z rodziną,
A tymczasem rok upłynął.

Znów wybiera się za morze,
Ale wybrać się nie może.
[...]

– Trzeba lecieć do Warszawy,
Pozalać wszystkie sprawy:
Paszport, wize i dewizy,
Kupić kufry i walizy.

Poleciała, lecz pod Grójcem
Znow się żal zrobiło sójce.

– Nic nie stracę, gdy w Warszawie
Dłużej dzień czy dwa zabawię.

Zabawiła tydzień cały,
Miesiąc, kwartał, trzy kwartały!
Gdy już rok przebyła w mieście,
Pomyślała sobie wreszcie:
„Kto chce zwiedzać obce kraje,
Niechaj zwiedza. Ja – zostaję”.

- 1 Kto jest bohaterem tego wiersza?
- 2 Dokąd wybierała się sójka i co jej w tym przeszkodziło?
- 3 Wyjaśnij, co znaczy powiedzenie **wybierać się jak sójka za morze**.

plecak

kufer

autobus

walizka

bilet

To Ula i Mati. A to co?

Ula i Mati są w klasie.
Leją воск z kolegami.
Potem obserwują cienie.
Ciekawe, jakie to cienie?
Chyba lalki i ptaka.
Ten ptak to papuga?

- 1 Powiedz, co się dzieje w klasie Uli i Matiego.
- 2 Opowiedz o andrzejkowych zwyczajach.
- 3 Ustalcie w klasie, jak będzie przebiegała wasza zabawa andrzejkowa.

- 1 Połącz la i li z odpowiednimi sylabami tak, by powstały wyrazy.

la to da
ty
ma la
li pa ta

- 2 Naśladuj klaskaniem odgłos biegu konia. Następnie wymawiaj głoski l i li.

l l l l l l l l l l l l l l l l
li li li li li li li li li li li li

- 3 Wymawiaj głoskę a, a następnie la.

a a a a a a a a a a a a
la la la la la la la la la la

Coś do przytulania

Cześć!

Tu Hania! Mam psa! Chciałam Wam to napisać już wcześniej. Że się bardzo cieszę i że taki pies jest cudny. Ale wcześniej nie miałam czasu, bo musiałam się nim ciągle zajmować. No a teraz to ja już wcale nie wiem, czy ja się cieszę. To znaczy, cieszę się, ale jakoś inaczej. Nie tak bardzo jak na początku... To znaczy... No sama nie wiem. Bo to było tak.

Zawsze strasznie chciałam mieć jakieś własne zwierzątko.

To znaczy, niby mam zwierzątko, nawet całe mnóstwo zwierzątek – w akwariium. Ale to nie to samo. Rybki ciągle muszą być w wodzie i nie można ich przytulić. Mama mówi, że kiedy byłam mała, to próbowałam przytulić glonojada, ale się nie udało. Mama mówi, że na szczęście dla glonojada. No więc chciałam coś większego, do przytulania. I zazdrościłam Heniowi, bo Henio ma kota.

Kot Henia nazywa się Pasztet i jest bardzo gruby. Zawsze leży na kanapie i tak fajnie mruczy. I można go głaskać i rzucać mu piłeczkę. Też chciałam takiego kota, ale mama ma alergię na kocią sierść.

A na psa nie chciała się zgodzić.

Ale kiedy umarł dziadek i byłam taka smutna, zmieniła zdanie. No i teraz mamy malutkiego pieska. Nazwałam go Gamoń. On jest bardzo kochany, tylko... Tylko ciągle trzeba się nim zajmować!

Na początku bardzo płakał za mamą, zupełnie jak dzidziuś. I trzeba było go przytulać. A gdy tylko przestał tęsknić, to zaczął rozrabiać i pogryzł moją przytulankę i książkę o ryjówce Florce. No i ciągle trzeba po nim sprzątać, bo bez przerwy siusia na podłogę jak jakaś popsuta sikawka. I na dwór trzeba z nim wychodzić, i zmieniać wodę, i dawać jeść. A ostatnio nie mogłam pójść do koleżanki, bo mama miała gości, i musiałam się nim zajmować. I byłam zła. I ja już nie wiem, czy ja ciągle go chcę. Tylko co z nim teraz zrobić? On się już chyba do nas przyzwyczaił...

Wasza Hania

PS

Dzwonił Henio. Trochę mnie pocieszył. Powiedział, że z Pasztetem też jest dużo roboty. Na przykład trzeba często wyrzucać jego kupy, bo inaczej w łazience strasznie śmierdzi. Dziwne... Pasztet jest taki puchaty i mięciutki... Nigdy nie sądziłam, że w ogóle robi jakieś kupy.

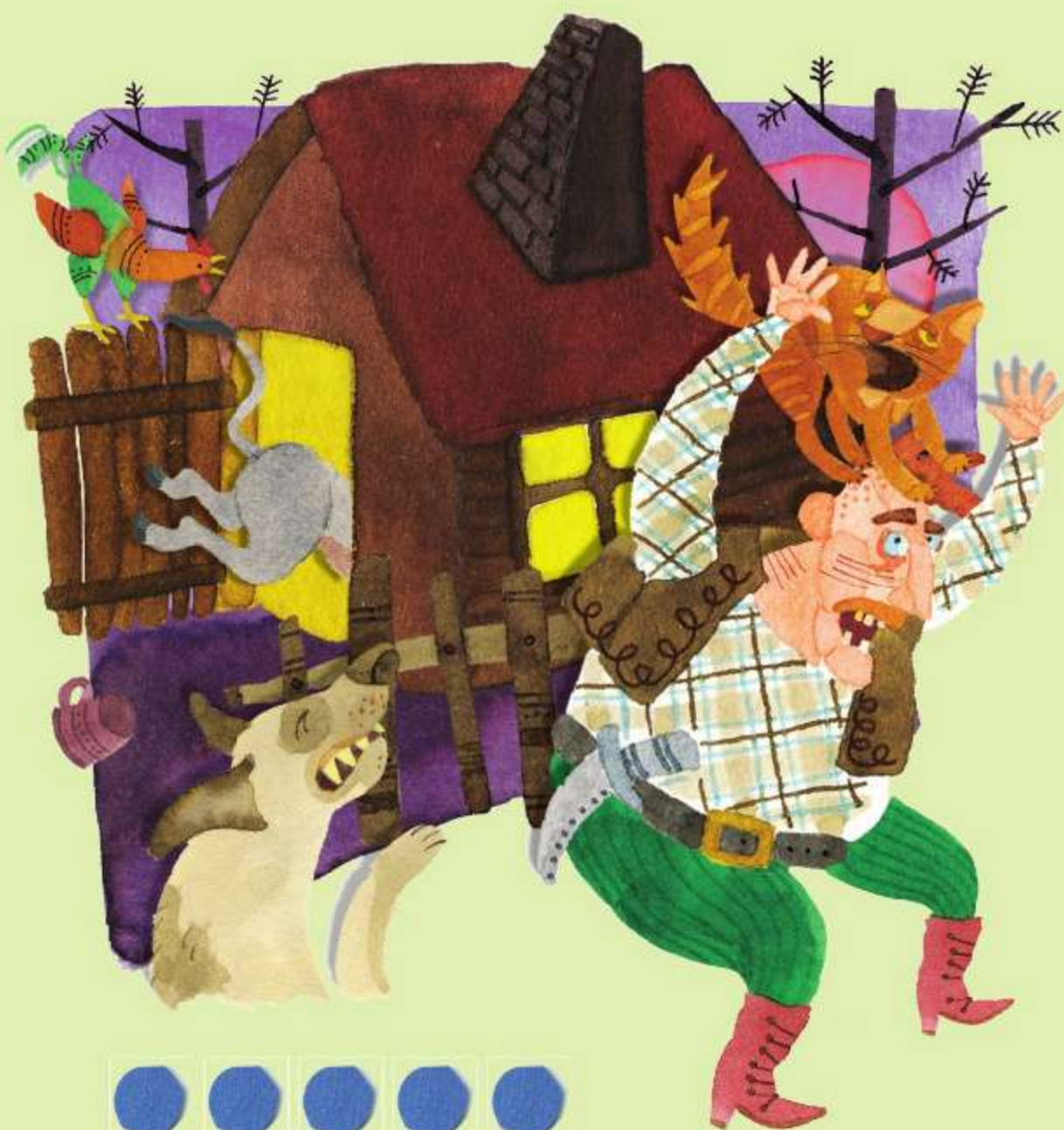
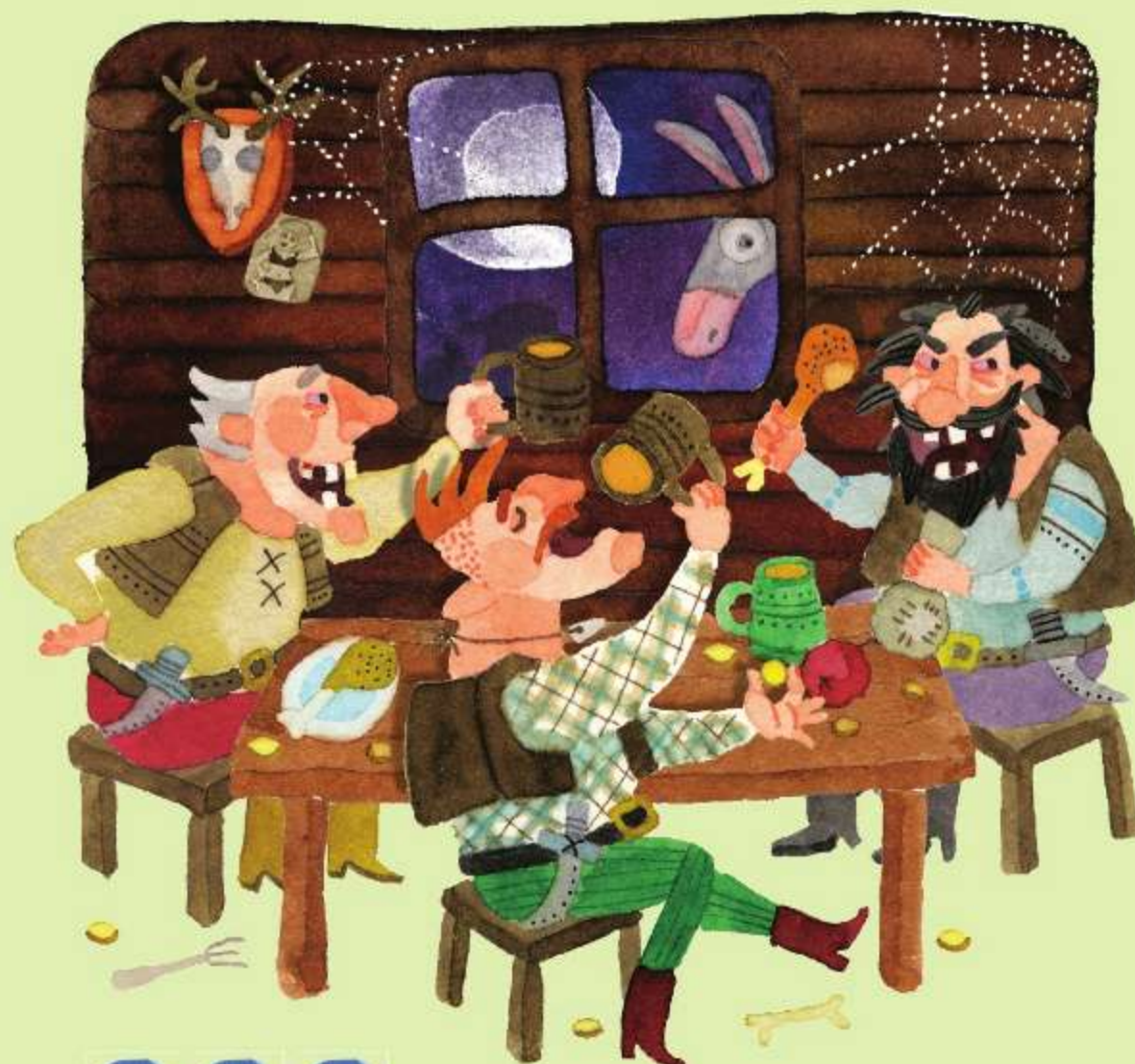

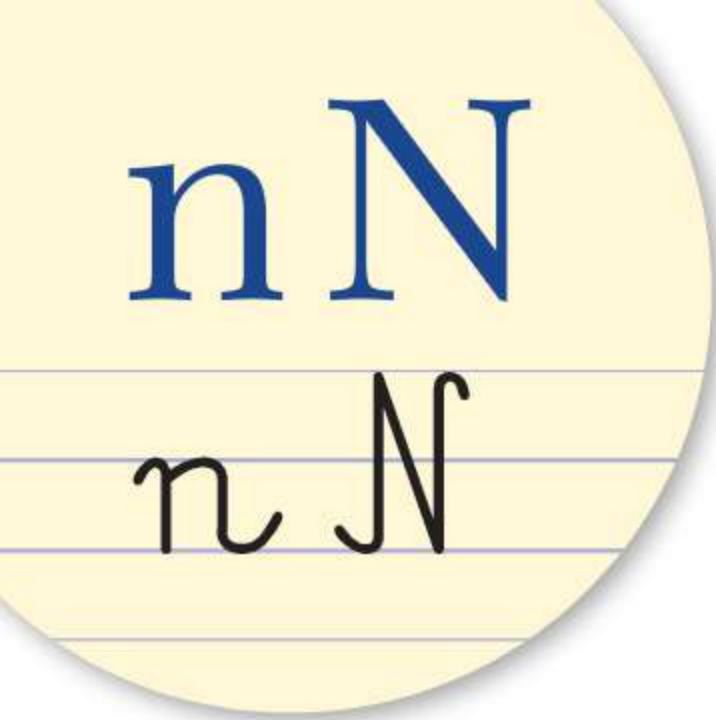
Dawno, dawno
temu osioł, pies,
kotka i kogut
wyruszyli
do Bremy...

- 1 Przypomnij sobie baśń „Muzykanci z Bremy”. Powiedz, jakie było jej zakończenie.
- 2 Jak inaczej mogłaby się zakończyć ta historia?

Bawimy się z Noni

noc

noc

n o c

Nuka

Nuka to kotek Natałki.
Natałka ma kanapę,
a Nuka ma kocyk.
To noc.

Gdy zapada noc, Nuka nie zasypia.
Bawi się piłką.
Okno w pokoju Natałki jest otwarte.
Na stoliku Natałka zostawiła wełnę
i notes z naklejkami.
Niech tylko Nuka złapie wełnę Natałki!

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, co widzisz.
- 2 Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę n.

na nuta kanapa luneta okno

- 3 Wskaż w tekście wyrazy z literą n.
- 4 Co Natałka zostawiła na stoliku?
- 5 Jak myślisz, co dzieje się nocą, kiedy śpisz?

Nasi ulubieńcy

Miękkie futro, długie słuchy,
podskakuje, biega, bryka,
woli marchew od kapuchy,
cudownego mam...

Bawi się wesoło ze mną,
ma na imię Psotek.
W całym domu jest go pełno.
Lubi mleko...

Kiedy zima, kiedy plucha,
kiedy wiosną kwitnie bez,
ciągle ze mną, mądry, wierny,
ukochany mój druh – ...

Kolorowe ma piórka,
nieraz gada znad biurka,
z klatki do mnie okiem mruga,
a nazywa się...

- 1 Odgadnij, o jakich zwierzętach jest mowa w zagadkach.
- 2 Jakie jest twoje ulubione zwierzę?
- 3 Jak należy dbać o pupila?

Gimnastyka oka i języka

- 1 Odczytaj dziwne napisy na pudełkach i zaproponuj własne.

klapik

jatuna

melok

lapik

kolem

kolopa

mikat

mitak

tolok

tatam

Choinka dawniej i dziś

W wielu domach na święta Bożego Narodzenia ubiera się choinkę. Ale nie zawsze tak było. Wasi pradziadkowie zupełnie inaczej dekorowali domy na święta.

Kiedyś pod sufitem zawieszano czubek drzewka iglastego. Dekorowano go kolorowymi krążkami opłatków, jabłkami, ciasteczkami, orzechami i kolorową bibułą. Ozdobę taką nazywano podłaźniczką.

Ludzie wierzyli, że podłaźniczka przyniesie gospodarzom urodzaj w polu i uchroni ich przed nieszczęściami w najbliższym roku.

Później bogactwo i szczęście miało zapewnić zielone drzewko przyniesione z lasu do domu. Strojono je własnoręcznie zrobionymi ozdobami.

- 1 Jak dekorowano kiedyś dom na Boże Narodzenie?
- 2 Opowiedz, jakie ozdoby można zawiesić na choince.

Kolorowy śnieg

Czy wam nie przyszło nigdy do głowy,
że śnieg powinien być kolorowy?

Albo zielony, albo czerwony,
liliowy albo beż.

Śnieg ten lepiłoby się wspaniale,
a bałwan biały nie byłby, ale
albo zielony, albo czerwony,
liliowy albo beż.

Śnieżki tak samo w zimowej porze
byłyby wtedy w jakimś kolorze:
albo zielone, albo czerwone,
liliowe albo beż.

Bardzo kolory by się przydały,
a tu tymczasem wciąż pada biały,
biały, bielutki, miękki, mięciutki,
świeży, świeżutki śnieg.

- 1 Powiedz, jak wyglądałby świat zimą,
gdyby śnieg był różnokolorowy.
- 2 Jakich określeń użył autor, aby
opisać biały śnieg?

Magiczne stempelki z lodu

1. Rozpuść farby w różnych kolorach w osobnych pojemnikach z wodą. Włóż do każdego drewniany patyczek. Ostrożnie wstaw pojemniki do zamrażarki.

2. Kiedy woda w pojemnikach zamarznie, wyjmij je z zamrażarki.

3. Chwyć za patyczki i delikatnie wyjmij bryłki lodu z pojemników.

4. Magiczne stempelki z lodu są gotowe! Możesz przystąpić do ozdabiania nimi papieru!

b B

b B

buty

bu ty

b u ty

Bolek

To Bolek. On ma buty.
Obok Bolka Benek.
Benek to .

Jest ranek. Bolek musi biec na lekcje,
a Benek zostanie w domu.
Bolek zakłada kurtkę z bałwankiem
i ciepłe buty. Ojej, Bolek zostawił
na półce z butami jabłko i bułkę!
Benek miałby na nie ochotę.

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, co widzisz.
- 2 Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę b.

bal balon banan bułka jabłko

- 3 Wskaż w tekście wyrazy z literą b.
- 4 O czym zapomniał Bolek?
- 5 Co zakładasz przed wyjściem z domu w zimowe dni?

Miski nie tylko pod choinkę

Cześć!

To ja, Henio! Dzisiaj nasza pani kazała nam przynieść do szkoły miski. No to wziąłem taką zwykłą białą. Ale oczywiście dziewczyny nie mogły przynieść normalnych misek. Blanka przyniosła w motylki, Nina w kwiatki, a miska Hani to w ogóle nie była miska, tylko jakaś salaterka do budyniu. Fioletowa w złote kropki. Strasznie ohydna. Ale pani powiedziała, że to nie szkodzi. To znaczy pani nie powiedziała, że to nie szkodzi, że miska Hani jest strasznie ohydna, bo nasza pani jest czasem dziwna, i jej się ta miska chyba podobała. Zresztą sama miała podobną. Pani powiedziała, że to nie szkodzi, że miski są różne, i żebyśmy postavili je na parapecie.

A potem zapytała, co jest nam potrzebne do szczęścia. Hania powiedziała, że mama i tata. Blanka, że cała rodzina. Wiktor, że żeby być zdrowym, Nina, żeby nie było wojny. Dominik, żeby mieć dużo zabawek. A ja, żeby często były wakacje. Wtedy pani zapytała, czy gdybyśmy na tych wakacjach byli całkiem sami, tylko z zabawkami, to czy bylibyśmy szczęśliwi. Powiedziałem, że chyba nie, a Dominik, że nie wie. A Hania i inni, że na pewno nie, bo nie byłoby się z kim bawić. Wtedy pani zawołała: „No właśnie!”. I jeszcze, że każdy człowiek do szczęścia potrzebuje innych ludzi. Żeby z nimi rozmawiać, bawić się, śmiać i martwić też. I że najbardziej

nieszczęśliwi jesteście, kiedy czujemy się samotni, kiedy nam się wydaje, że nikt nas nie rozumie, albo kiedy się z kimś pokłócimy i nie umiemy się pogodzić. I dlatego najważniejszą rzeczą jest starać się być dobrym dla innych i dla siebie. I w tym pomogą nam miski.

Nic z tego nie rozumieliśmy, ale pani się nie przejmowała. „Dziś jest poniedziałek – powiedziała. – Ta zasada obowiązuje przez cały tydzień: jeśli poczujecie, że zachowaliście się nie w porządku wobec kogoś, że zrobiliście komuś przykrość albo krzywdę, wrzucie do swojej miski kamyczek. Ja też tak zrobię. A potem, w następny poniedziałek, weźmiemy nasze miski i, patrząc sobie w oczy, powiemy: »Dziękuję, przepraszam, wybacz mi, kocham cię«, i... wyrzucimy kamyczki”. „Ojej! I co wtedy?”, zapytała Hania. „Wtedy nastąpi cud przebaczenia”, powiedziała pani. A potem zaczęliśmy ubierać choinkę.

Wesołych Świąt!

Wasz Henio z miską

PS

Aha! Pani powiedziała, że te miski będziemy trzymać w klasie cały rok. Nie tylko przez święta. Trochę się bałem, że będę miał zawsze najwięcej kamieni w swojej misce, ale pani powiedziała, żeby się nie porównywać. Że każdy jest inny – jak te miski. I że to bardzo dobrze. Dla mnie na pewno. Za nic nie chciałbym być miską w złote kropki. Brrr...

g G

g G

gra

gra

g r a

Genowefa

Kto to? To ,

Adam i mały Gutek.

Babcia Genowefa ma na kolanach
Gutka i gra z Adamem.

W wazonie stoją gerbery.

Obok fotela stoi gazetownik
z gazetami.

Babcia lubi gry z wnukami.

A gdy zagrają, sięgnie po gazetę.

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, co widzisz.
- 2 Wyszukaj na ilustracji przedmioty, w których nazwach słyszysz głoskę g.

gada papuga jagoda gdy gdyby

- 3 Wskaż w tekście wyrazy z literą g.
- 4 Co robi babcia, gdy skończy grać z wnukami?
- 5 W co grasz najchętniej w długie zimowe wieczory?

Ważne słowa

Przepraszam!

Dziękuję!

Proszę!

- 1 Przyjrzyj się ilustracjom. Opowiedz, co na nich widzisz.
- 2 Powiedz, dlaczego dzieci przestały się zgodnie bawić.
- 3 Kto i w jaki sposób pomógł dzieciom rozwiązać problem?

Rondelkolandia

Świąteczne pierniki

Przygotuj:

pierniki, lukier,
migdały, rodzynki,
ziarna słonecznika,
goździki, mak,
wiórki kokosowe.

- 1 Wymień produkty potrzebne do ozdobienia świątecznych pierników.
- 2 Udekorujcie w klasie świąteczne pierniki.

Ula ubiera .

A Tymek z kolegami kleją .

W klasie Tymka i Uli stoi choinka.

Tymek z kolegami wycina i klei aniołki.

Aniołki będą miały złote włosy
i białe sukienki.

– Piękna ta klasowa choinka! – woła pani.

- 1 Jakie ozdoby choinkowe zrobili dzieci?
- 2 Z jakich materiałów dzieci wykonali swoje ozdoby?
- 3 Opowiedz, jak ty udekorujesz swoją choinkę.
- 4 Wykonaj kartę świąteczną. Złóż na pół kartkę z bloku technicznego i ozdób ją według własnego pomysłu.

ch Ch

ch Ch

choinka

cho in ka

ch o i n k a

Michał i Maja mają choinkę.
Obok choinki kot macha łapą.
Łapie pajacyki i bombki.

Jest Wigilia.

Michał i jego siostra Maja ubierają choinkę.

Mama chce pomóc Michałowi.

Tata stoi w progu.

Ma na sobie fartuch i chochlę w ręku.

Ciekawe, co jest w tej chochli?

Chyba zupa wigilijna. Pycha!

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, co widzisz.
- 2 Wyszukaj na ilustracji przedmioty, których nazwy zapisujemy z dwuznakiem **ch**.
- 3 Wskaż w tekście wyrazy z dwuznakiem **ch**.

Chaber

chata

macha

mucha

- 4 Opowiedz, jak wyglądają przygotowania do świąt w twoim domu.
- 5 W jaki sposób pomagasz w domu przed świętami?
- 6 Wykonaj z papieru dowolną ozdobę choinkową.

Dawno, dawno
temu w chatce
pod lasem...

chomik

Chińczyk

chatka

- 1 Opowiedz, co widzisz na dużej ilustracji.
- 2 Powiedz, co przedstawiają obrazki umieszczone wokół dużej ilustracji.
- 3 Wymyśl historyjkę, do której mogłaby pasować ta ilustracja.

Bawimy się z Noni

chochla

marchew

orzechy

Gimnastyka oka i języka

1 Czytaj coraz głośniej, a następnie coraz ciszej.

ka ga ke ge ku gu ki gi

te de ti di ta da to do

ka ga te de ku gu ti di

bu pe bi py ba pu be pa

2 Odczytaj wyrazy na bombkach.

Z gwiazdą

Kołyszą się świerki,
śnieżki z nieba lecą.
Na śniegu isierki
pod stopami świecą.

A co tam za jasność
mruga za oknami?
Idą chłopcy z gwiazdą
przez srebrzystą zamieć.

Biało na ulicy,
śnieg na mrozie chrzęści,
idą kolędnicy
i śpiewają pieśni.

Zagrał wiatr do wtóru,
mroźny i wesoły.
Zaraz się do chóru
dołączą chochoły.

Świerk zaszumi zaraz
gałązką zieloną.
Pieśń popłynie stara
przez wieś ośnieżoną...

- 1 O jakim bożonarodzeniowym zwyczaju opowiada ten wiersz?
- 2 Przyjrzyj się ilustracji. Za kogo przebrały się dzieci?

Abecadło muzyczne

Pięciolinia i klucz wiolinowy

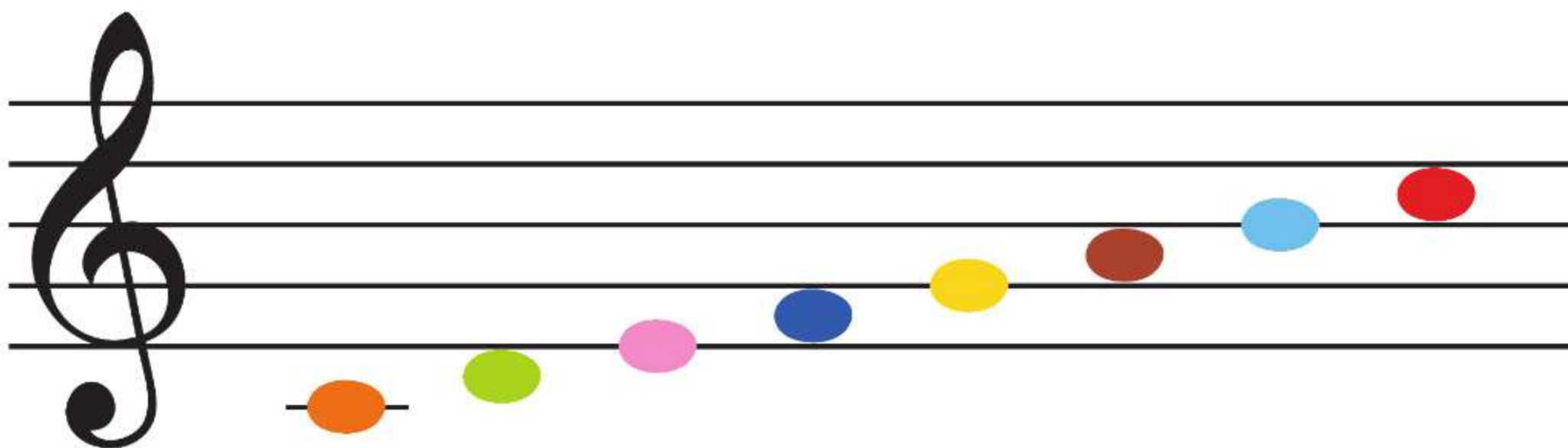
Pięciolinia to dom dla nut. Pięciolinia składa się z linii i pól między liniami. Linie i pola liczymy od dołu.

5. linia	_____
4. linia	_____
3. linia	_____
2. linia	_____
1. linia	_____
	— linia dodana

Na początku pięciolinii stoi **klucz wiolinowy**.

Na pięciolinii za pomocą nut zapisujemy **dźwięki**.
Dźwięki mogą mieszkać na **liniach** lub na **polach** między liniami.

- 1 Z czego składa się pięciolinia?
- 2 Co stoi na początku pięciolinii?
- 3 Co zapisujemy na pięciolinii?

Abecadło instrumentów

Instrumenty strunowe klawiszowe

pianino

fortepian

- 1 Jakie widzisz różnice i podobieństwa w budowie pianina i fortepianu?
- 2 Zastanów się, gdzie możesz zobaczyć pianino i fortepian.
- 3 Jak myślisz, jak nazywa się muzyk, który gra na pianinie, a jak ten, który gra na fortepianie?

Piórką, dźwiękiem i pędzelkiem

Francisco Goya (czytaj: fransisko goja),
„Burza śnieżna”

Christopher R.W. Nevinson (czytaj:
kristofer newinson), „Patrząc na śnieg”

Percy Tarrant (czytaj: persi terent), „Dzieci jeżdżące na łyżwach”

- 1 Wysłuchaj fragmentów utworu Antonia Vivaldiego (czytaj: wiwaldiego) „Cztery pory roku. Zima”.
- 2 Jak sądzisz, czy zaprezentowane obrazy mogłyby być ilustracją do wysłuchanych fragmentów utworu?
- 3 Narysuj własną ilustrację do wybranego fragmentu muzyki.

Ulewa

Od tygodnia lało, padało lub kropiło. Cyryl, Jacenty i Lotka nic sobie z tego nie robili, ale Ksawery nie wystawiał nosa z domu.

– Nie lubię, kiedy mi łuski mokną – mówił.

– A ja nie lubię zabawy bez Ksawerego – wzdychał Cyryl.

– Chyba znalazłam lekarstwo na to nielubienie! – zawołała Lotka.

Następnego dnia Ksawery znalazł na ławce prezent. Parasol! Rozpostarł go i poleciał do kolegów na mokre podwórko. Latał w kółko i wołał:

– Teraz nie boję się jesiennej pogody!

Kolory jesieni

Pani Gryzelda rozdała smokom farby.

– Namalujcie kolory jesieni – poprosiła.

Ksawery, Cyryl i Lotka od razu się zabrali do pracy. Jacenty wzdychał chwilę nad pustą kartką. Nagle zawołał:

– Wiem!

Pod koniec lekcji podleciała do niego pani Gryzelda.

– Co to jest? – spytała na widok kartki zamalowanej na brunatno.

– Moja jaskinia, gdy wstaję rano – odparł Jacenty. I dodał: – Długo pracowałem nad kolorem. Tak ciemno jest u mnie tylko jesienią!

Lekarstwo na nudę

Lotka bawiła się z Ksawerym.

– Znowu leje – westchnął nagle smok. – Ale nuda!

– Nudno jest tylko nudnym smokom – prychnęła Lotka.

Zdjęła z kanapy koc, z okien zasłony, a z pudła wyjęła złoty karton i kolorowe papiery. Po chwili po całym pokoju fruwały kawałki papieru.

– Ale cyrk! – zawołał na ten widok tata Lotki.

– To nie cyrk! – broniły się smoki. – To teatr!

Zwinęły bałagan, a potem pokazały mamie i tacie spektakl o królu Ksawerym i królewnie Lotce.

Potworne cienie

Jacenty zaprosił kolegów na popołudnie. Punktualnie o piątej smoki stawily się u niego w domu. Tylko Ksawerego nie było, bo zasnął na chwilę po lekcjach. Gdy wstał, od razu poleciał do Jacentego. Wpadł do pokoju i...

– Ratunku! Potwór! – zawołał na widok wyłaniającego się z mroku ogromnego stwora. Jacenty zapalił lampę.

– To były cienie – uspokajał. – Jest listopad, więc lejemy воск.

– Tylko udawałem strach – mruknął Ksawery. – Kto by się tam bał woskowego potwora!

Jacusia

Lotka dostała od mamy rybkę w akwarium.

– Ryby są głupie – prychnął Jacenty.

Następnego dnia rybka zachorowała i Lotka była smutna jak nigdy dotąd.

– Mam wujka, który zna się na rybach – oznajmił Jacenty. – Wezmę od niego lekarstwo.

Po południu Lotka wpadła do Jacentego.

– Lekarstwo pomogło! – zawołała. – A moja rybka ma imię. Nazwałam ją Jacusia, bo pomógł jej Jacenty, mój kumpel.

Jacenty zarumienił się pod łuską i oznajmił:

– Ryby nie są jednak takie głupie.

Lodowa pułapka

Pewnego dnia smoki bawiły się na lodowisku w parku. Cyryl ślizgał się tam i z powrotem. Próbował jednym ślizgiem dostać się z jednego końca lodowiska na drugi.

– Ale mróz! – zachwycił się.

– Wracajmy – prosiła Lotka, ale Cyryl nie zwracał na nią uwagi. Usiadł na lodzie i obserwował, jak płatki śniegu osiadają na lodowej tafli.

- Są naprawdę piękne! – wzdychał.
 - To prawda, ale mnie jest zimno. Lecę do domu – powiedziała Lotka.
 - A ja nie lecę! – zawołał Cyryl. – Utknąłem, bo ogon mi przymarzł.
- Lotka podleciała do niego, chuchnęła i lodowa pułapka zamieniła się w wodę.
- Gdy wracali, Cyryl wyznał:
- Mróz jest super, ale mój ogon nie jest lodoodporny.

Piernikowy smok

Pani Gryzelda wniosła do klasy wielkie pudło.

– Co w nim jest? – spytały smoki.

– Produkty na ciasto piernikowe.

Pani rozdała stolnice, fartuchy, mąkę, miód i jajka. Ksawery dolał do swojego ciasta cały słoik miodu i zagniatał wielką lepłą kulę. Ojej! Ciasto oblepiło mu łapy, łuski, głowę i ogon.

– Ratunku! – pisnął.

Pani Gryzelda podleciała do niego i załamała łapy.

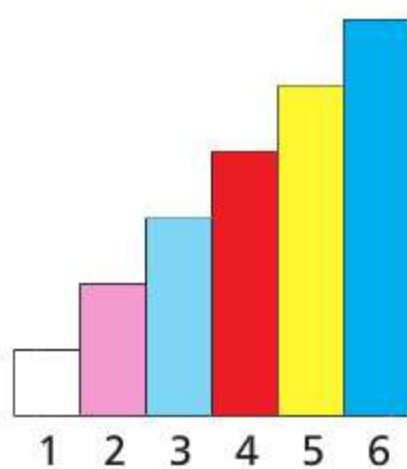
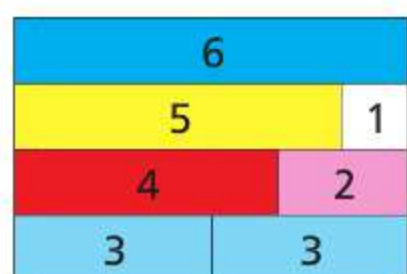
– I co my z tobą zrobimy? Taki wielki piernik nie nadaje się na klasową choinkę!

Ile?

6

sześć

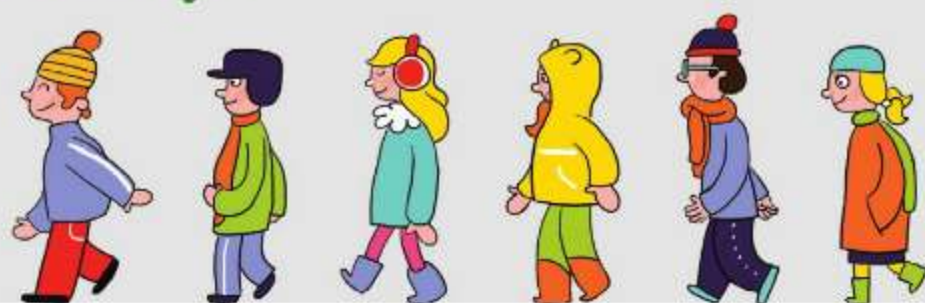

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i powiedz, ile w szafie jest szalików. A ile gogli?
- 2 Powiedz, których przedmiotów na ilustracji jest mniej niż 6. A których jest więcej niż 6?
- 3 Powiedz, ilu swetrów brakuje, aby było ich 6. Ilu kurtek brakuje, aby było ich 6?

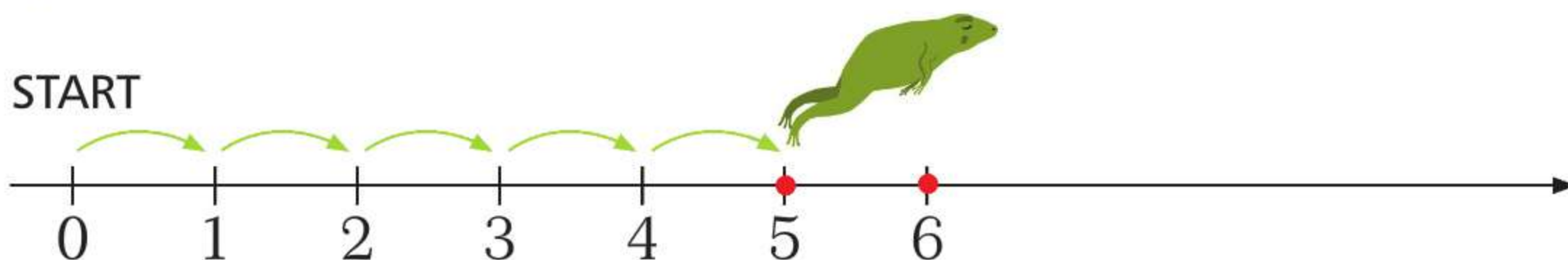

Który z kolei?

Pierwszy, drugi, trzeci, czwarty, piąty, szósty.

- 4 Policz, ile skoków wykonała żaba. Który skok właśnie wykonuje?

- 5 Ile jest grzybów w pierwszym koszu? Ile w drugim? Ile w trzecim? Ile w czwartym? Ile w piątym? A ile w szóstym? W którym koszyku jest najwięcej grzybów, a w którym – najmniej?

Na tropie
liczby 6

DODAWANIE

Były 4 kulki. Dołożono 2. Razem jest 6.

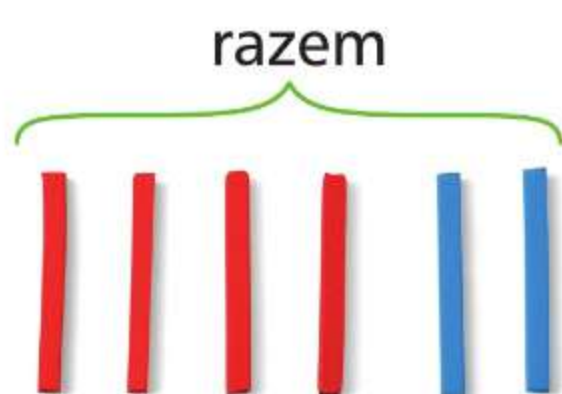
$$4 + 2 = 6$$

ODEJMOWANIE

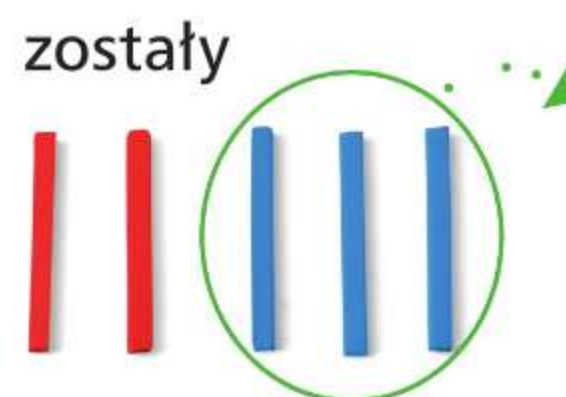

Było 5 kulek. Zabrano 3. Zostały 2.

$$5 - 3 = 2$$

$$4 + 2 = 6$$

$$5 - 3 = 2$$

$$4 + 2 = 6$$

$$5 - 3 = 2$$

- 1 Dodaj na palcach. Wyniki podaj ustnie.

$$5 + 1 = \boxed{?}$$

$$3 + 2 = \boxed{?}$$

$$1 + 2 = \boxed{?}$$

- 2 Odejmij na palcach. Wyniki podaj ustnie.

$$6 - 3 = \boxed{?}$$

$$5 - 1 = \boxed{?}$$

$$4 - 3 = \boxed{?}$$

Czytamy
tekst zadania.

Ustalamy, co w zadaniu
jest wiadome.

Zastanawiamy się,
czego nie wiemy.

Odpowiadamy
na pytanie.

Zapisujemy działanie
i obliczamy.

Zadanie Klaun ma 2 cytryny i 3 limonki.
Ile owoców ma klaun?

Co wiemy? liczba cytryn: **2**
liczba limonek: **3**

Czego nie wiemy? liczba wszystkich owoców: **?**

Działanie i obliczenie:

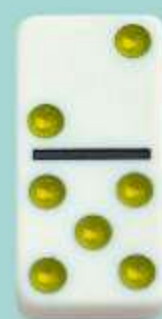
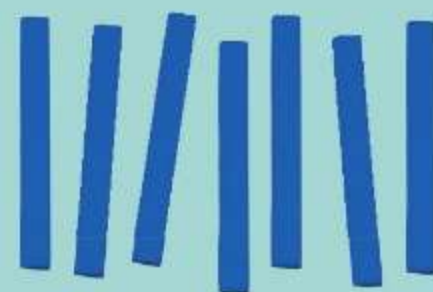
$$2 + 3 = 5$$

Odpowiedź: Klaun ma **5** owoców.

- 1 Posłuchaj zadania. Powiedz, co w zadaniu jest wiadome, a czego nie wiadomo. Napisz w zeszycie działanie i oblicz. Powiedz, jaka jest odpowiedź.

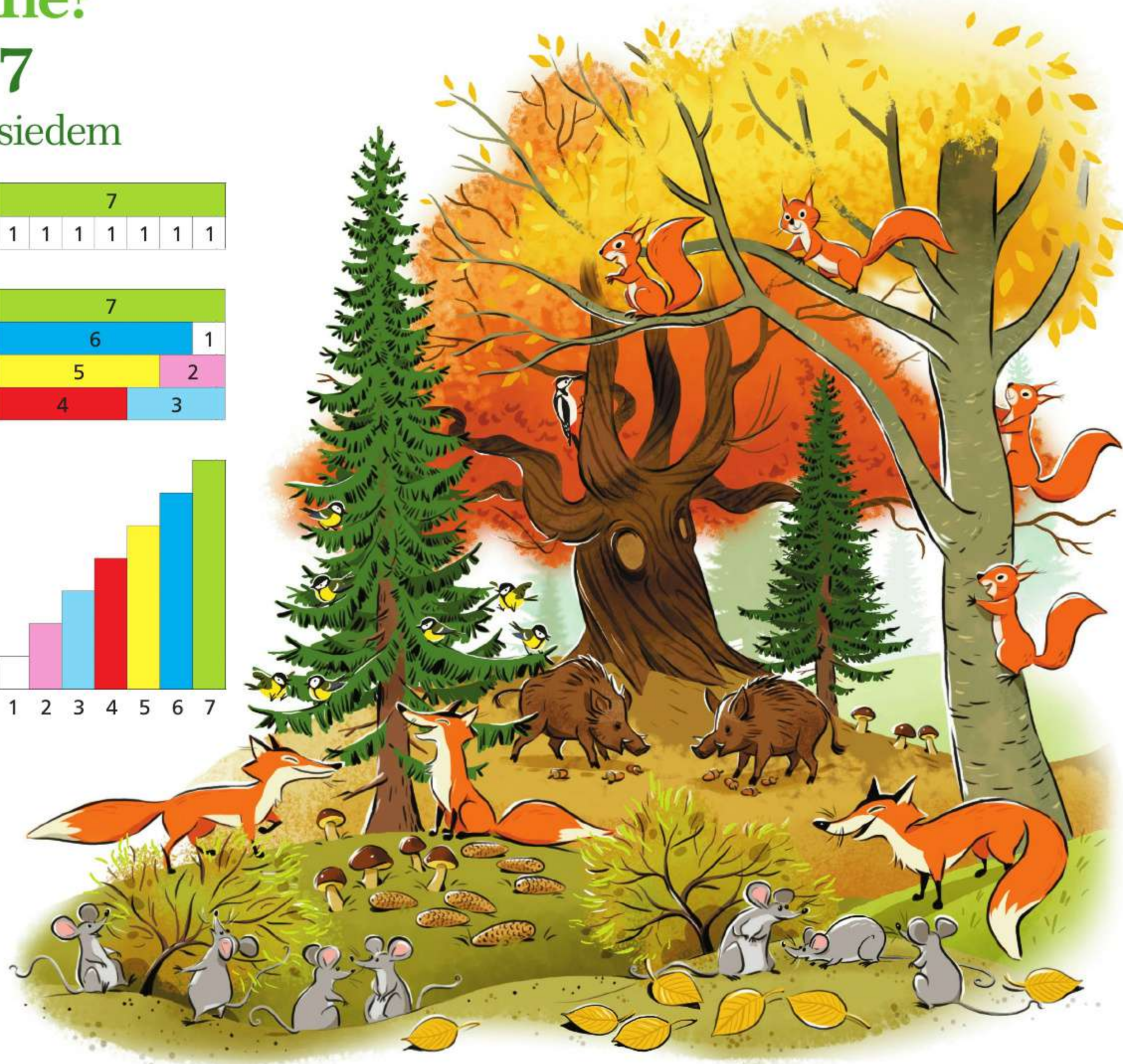
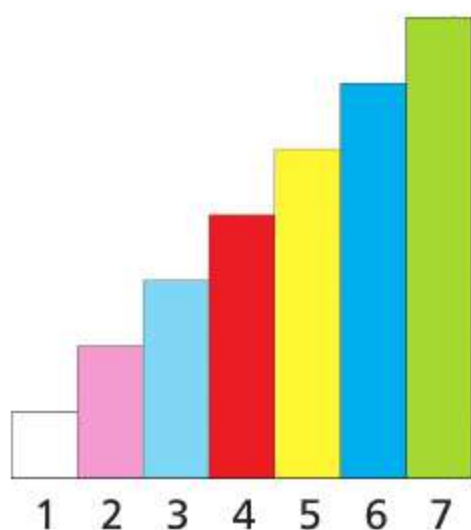
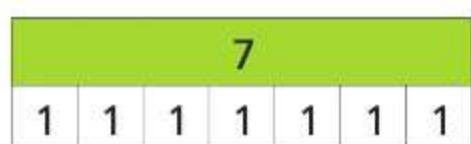
Mama ma w kuchni 4 jabłka i 2 gruszki.
Ile owoców ma razem mama?

Ile?

7

siedem

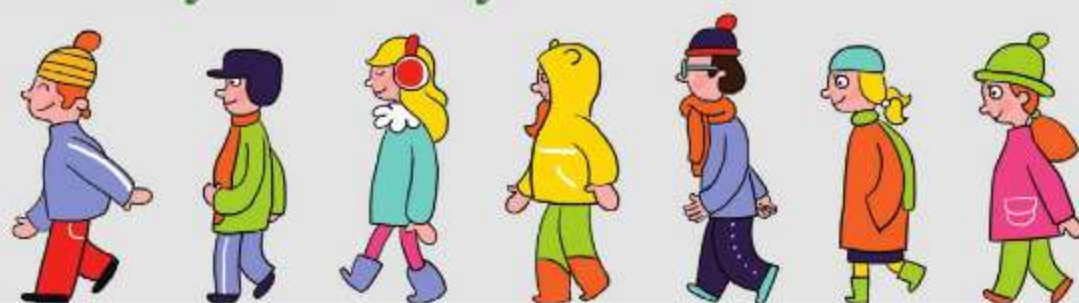

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i powiedz, których elementów na ilustracji jest po 7.
- 2 Których zwierząt jest najmniej? A których elementów jest więcej niż 7?
- 3 Powiedz, ilu wiewiórek brakuje, aby było ich 7.

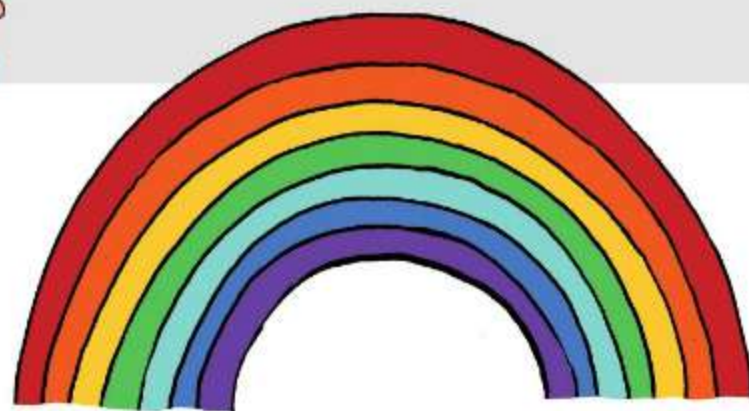

Który z kolei?

Pierwszy, drugi, trzeci, czwarty, piąty, szósty, siódmy.

- 4 Powiedz, ile kolorów ma tęcza.
Dokończ zdania ustnie.

- Siódmy od dołu jest kolor...
- Siódmy od góry jest kolor...
- Piąty od dołu jest kolor...
- Szósty od góry jest kolor...

Tydzień ma 7 dni.

- 5 Wymień kolejne dni tygodnia. Wykonaj polecenia.

- Podaj nazwę pierwszego dnia tygodnia.
- Powiedz, którym z kolei dniem tygodnia jest niedziela.
- Wymień nazwy dni, w które chodzisz do szkoły.
- Jaki dzień mamy dzisiaj? Jaki był wczoraj? Jaki będzie jutro?

7 zł

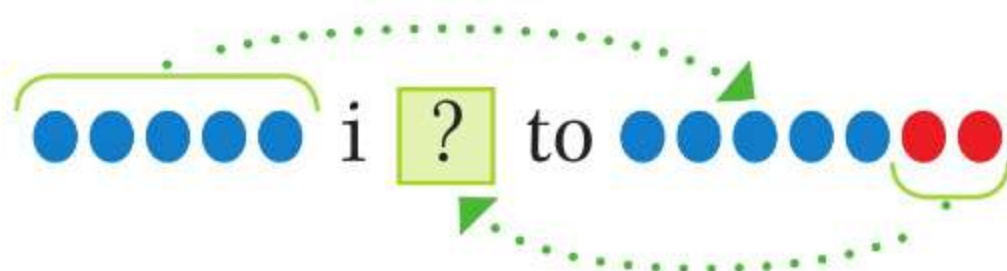

Na tropie
liczby 7

DODAWANIE

- na przedmiotach

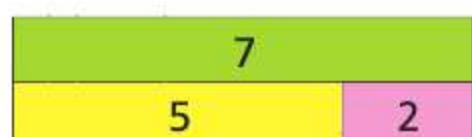
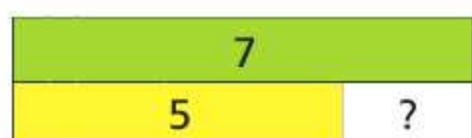
$$5 + \boxed{?} = 7$$

$$5 + 2 = 7$$

- na klockach

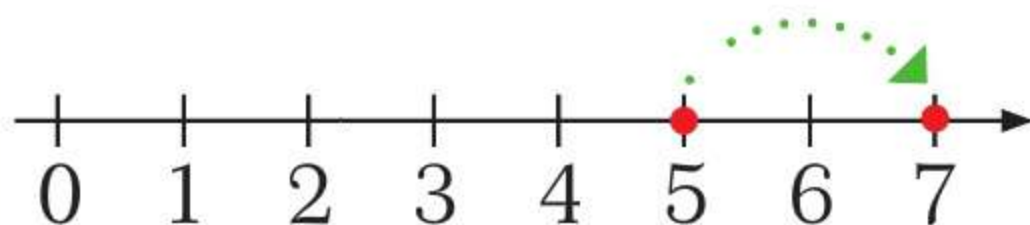
$$5 + \boxed{?} = 7$$

$$5 + 2 = 7$$

- na osi liczbowej

$$5 + \boxed{?} = 7$$

$$5 + 2 = 7$$

ODEJMOWANIE

- na przedmiotach

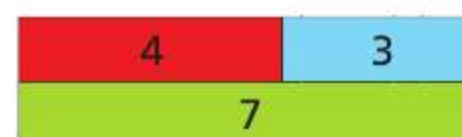
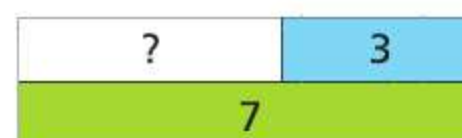
$$7 - \boxed{?} = 3$$

$$7 - 4 = 3$$

- na klockach

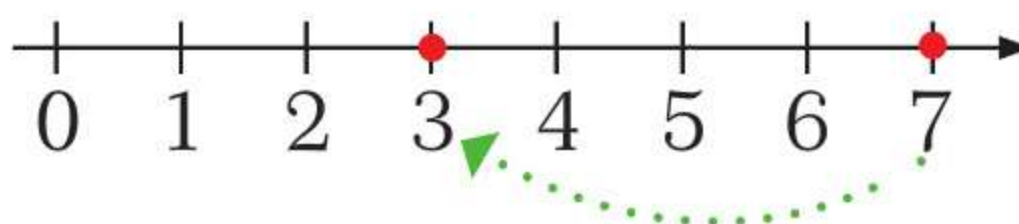
$$7 - \boxed{?} = 3$$

$$7 - 4 = 3$$

- na osi liczbowej

$$7 - \boxed{?} = 3$$

$$7 - 4 = 3$$

- Przepisz działania do zeszytu i oblicz wybranym sposobem.

$$3 + \boxed{?} = 5$$

$$4 + \boxed{?} = 6$$

$$2 + \boxed{?} = 4$$

$$5 - \boxed{?} = 1$$

$$4 - \boxed{?} = 3$$

$$6 - \boxed{?} = 2$$

1 złoty

2 złote

5 złotych

6 złotych

3 złote

droższy

tańszy

Ile złotych kosztuje zajaczek? 4 złote

Ile złotych kosztuje piesek? 3 złote

Ile złotych kosztują razem?

$4 \text{ złote} + 3 \text{ złote} = 7 \text{ złotych}$

Ile złotych kosztuje ciastko? 3 złote

Ile złotych kosztuje torcik? 6 złotych

Co jest tańsze: ciastko czy torcik?

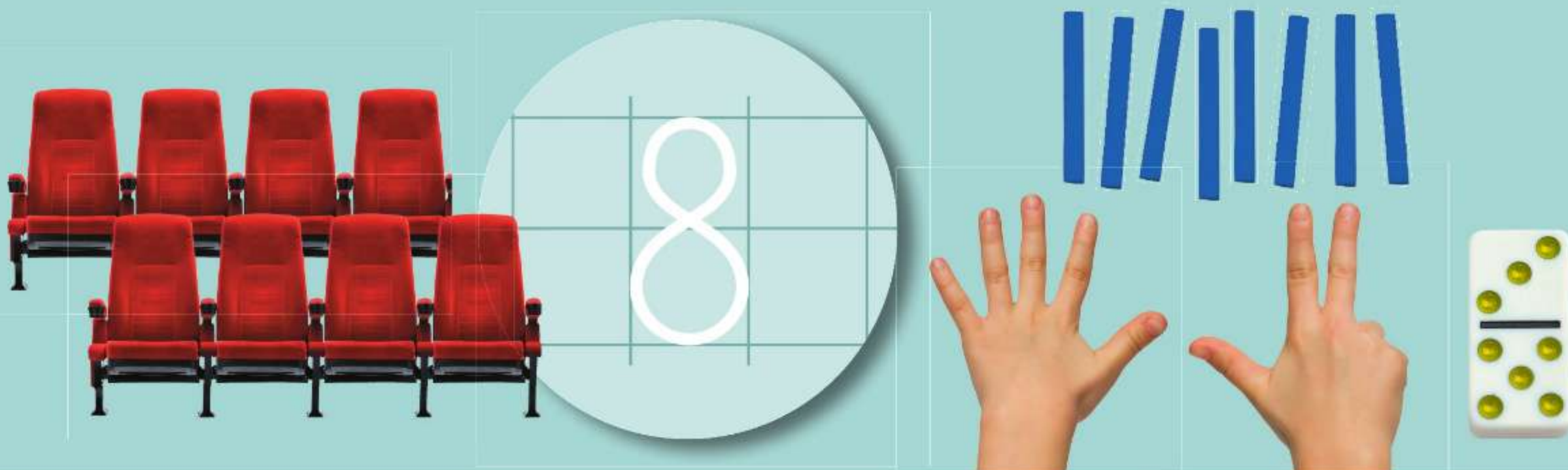
Tańsze jest ciastko,
bo 3 złote to mniej niż 6 złotych.

1 Przyjrzyj się rysunkom. Odpowiedz na pytania.

- Co jest tańsze?
- Co jest droższe?

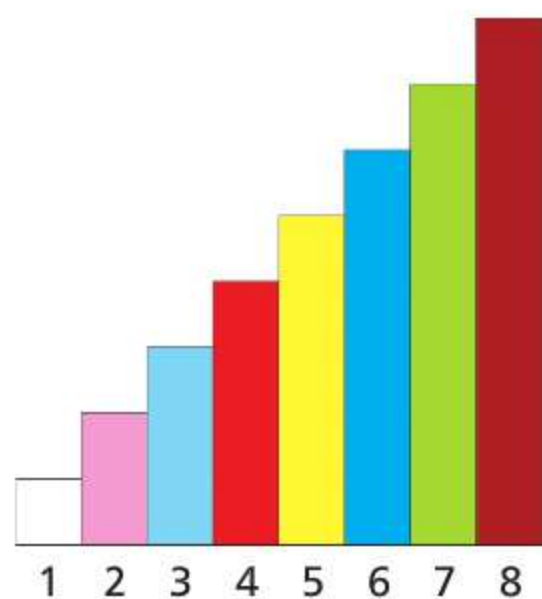
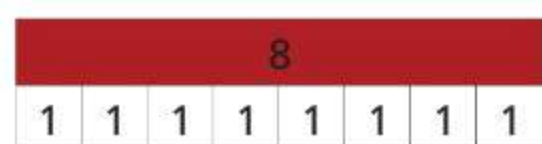

Ile?

8

osiem

- 1 Przyjrzyj się ilustracji i powiedz, ile jest pacynek. A ile mieczy?
- 2 Których przedmiotów jest więcej niż 5, ale mniej niż 8?
- 3 Powiedz, ile parasoli trzeba dołożyć, aby razem było ich 8.
- 4 Ile jest razem na podłodze pierścieni i koron?

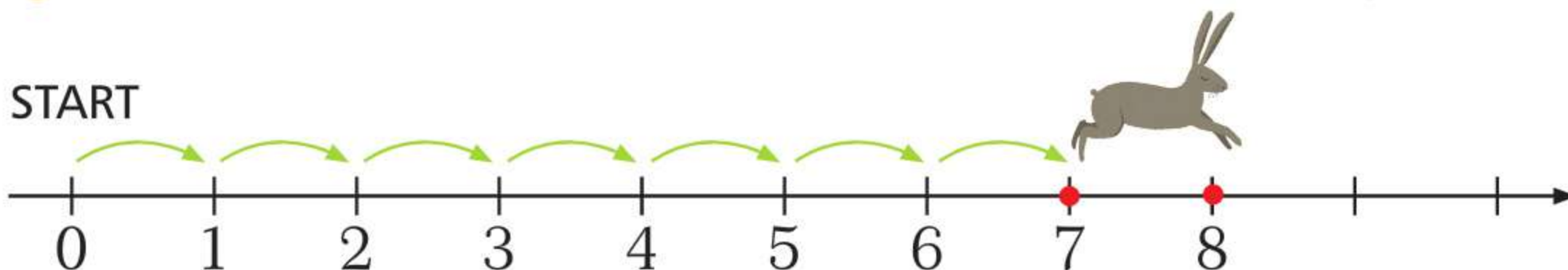

Który z kolei?

Pierwszy, drugi, trzeci, czwarty, piąty, szósty, siódmy, ósmy.

- 5 Policz, ile skoków wykonał zając. Który skok właśnie wykonuje?

- 6 Przyjrzyj się ilustracji i wykonaj polecenia.

- Licz od lewej strony i powiedz, jakie zwierzątko przedstawia pierwsza maskotka, jakie – piąta, jakie – siódma, a jakie – ósma.
- Licz od prawej strony i powiedz, jakie zwierzątko przedstawia druga maskotka, jakie – szósta, jakie – siódma, a jakie – ósma.
- Wskaż maskotkę, która jest siódma od lewej strony i druga od prawej.
- Który z kolei od prawej strony jest konik? A który – od lewej?

STRAŻ
POŻARNA 998

Na tropie
liczby 8

znak równości

$$3 = 3$$

3 równa się 3

znaki nierówności

$$3 > 2$$

3 to więcej niż 2

$$1 < 4$$

1 to mniej niż 4

- 1 Ile jest motyli? Ile jest kwiatów? Czy można powiedzieć, czego jest więcej? Odczytaj zapis pod rysunkiem.

$$2 = 2$$

- 2 Ile jest żurawi? Ile jest liści? Czego jest więcej? Odczytaj zapis pod rysunkiem.

$$7 > 6$$

- 3 Ile jest kasztanów? Ile jest żołądzi? Czego jest mniej? Odczytaj zapis pod rysunkiem.

$$3 < 5$$

koło

kwadrat

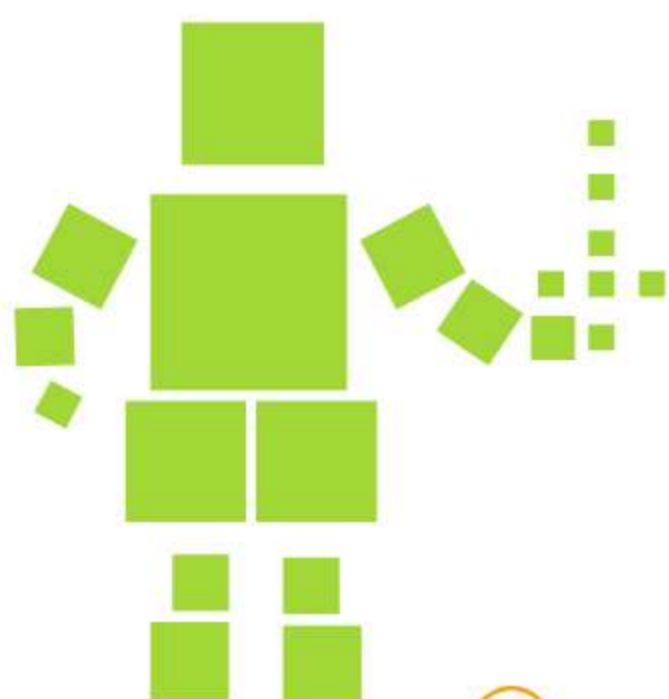

trójkąt

prostokąt

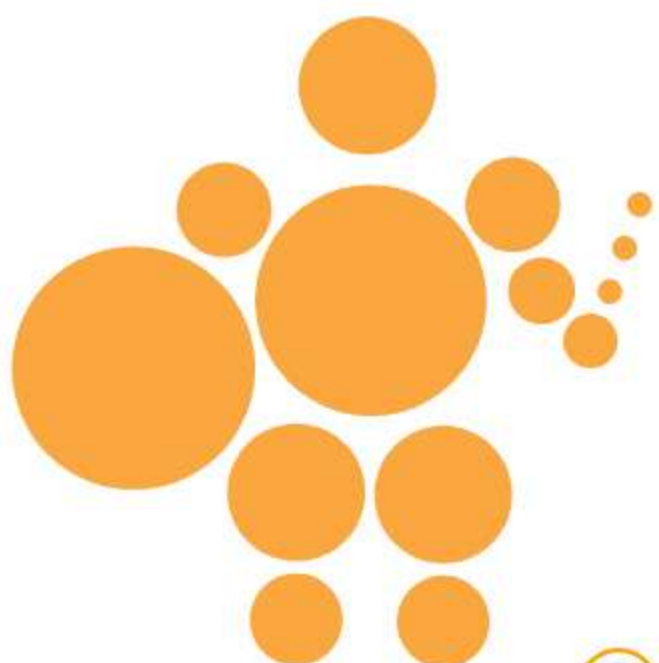
1 Przyjrzyj się rysunkom i odpowiedz na pytania.

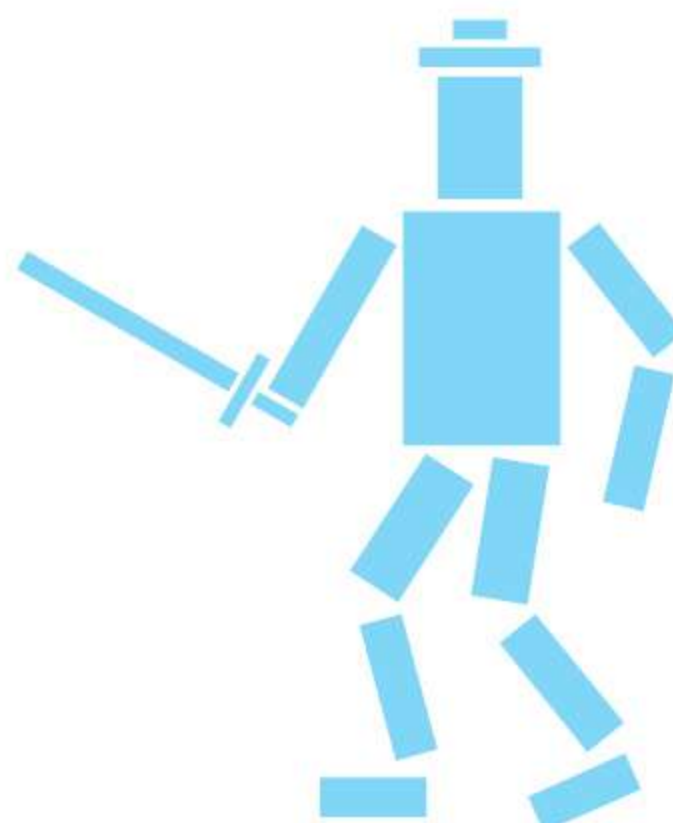
1

2

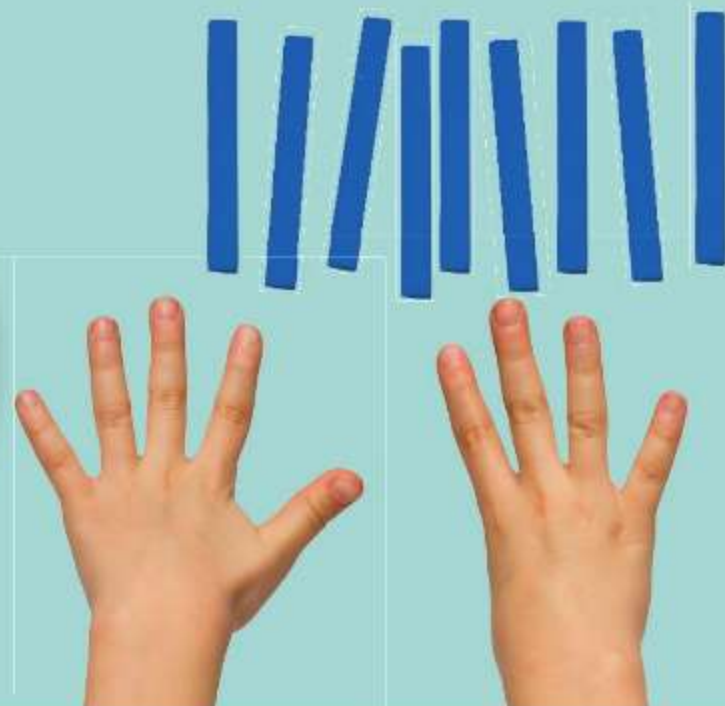
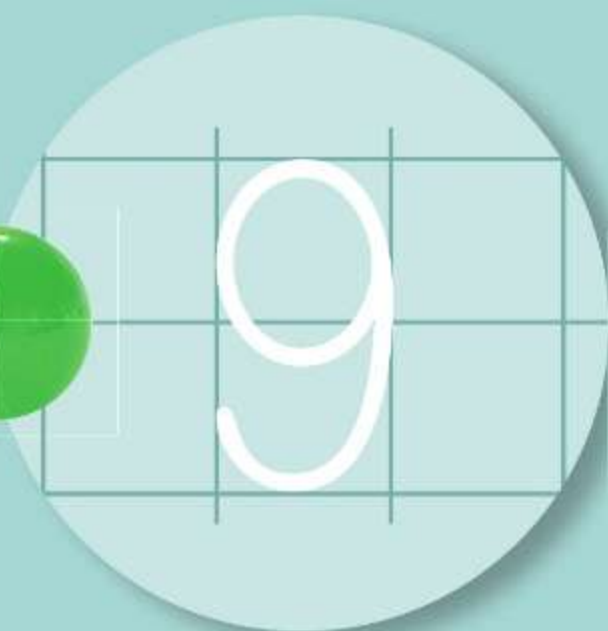

3

4

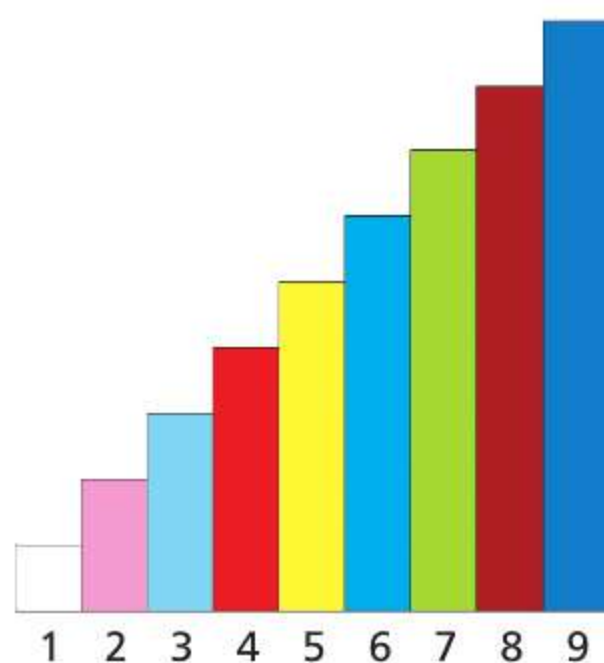
- Z jakich figur składa się rycerz z numerem 1, z jakich – rycerz z numerem 2, z jakich – rycerz z numerem 3, a z jakich – rycerz z numerem 4?
- Z ilu figur składa się miecz każdego rycerza?
- Jeśli potrafisz, to policz, z ilu figur składa się każdy rycerz.
- Jakie imiona albo nazwiska możesz nadać tym rycerzom?

Ile?

9

dziewięć

- 1 Ile przytulaneek jest razem na pierwszej półce od góry? Ile jest tygrysków? Ile misiów? Czego jest więcej?
- 2 Ile maskotek jest razem na drugiej półce? Ile jest słoników? A ile małpek? Czego jest mniej?
- 3 Ile zabawek jest na pierwszej półce od dołu? Ile jest kotków? Ile jest króliczków? Czego jest więcej?

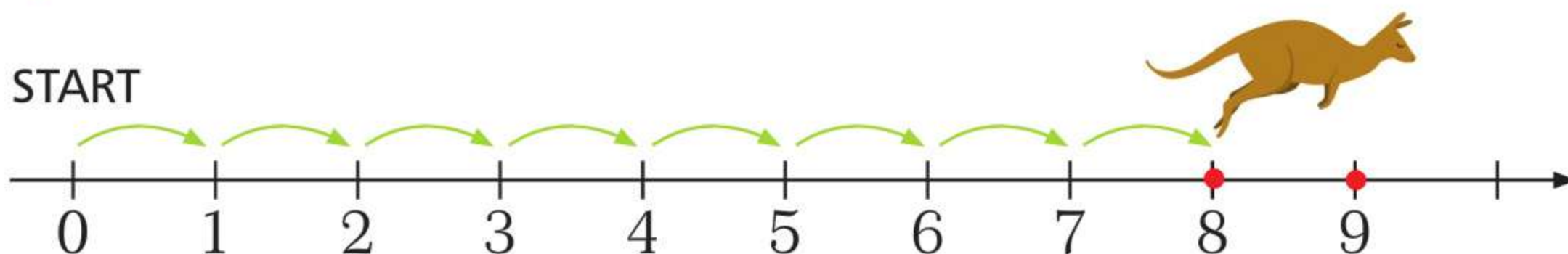

Który z kolei?

Pierwszy, drugi, trzeci, czwarty, piąty, szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty.

- 4 Policz, ile skoków wykonał kangur. Który skok właśnie wykonuje?

- 5 Policz, ile jest poduszek. Odpowiedz na pytania.

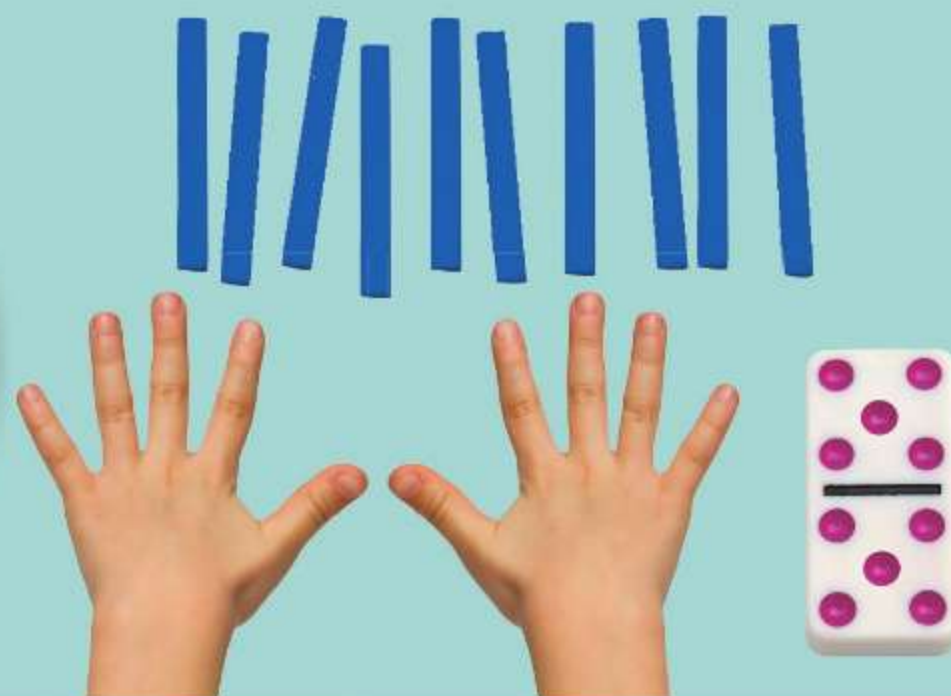
- Licz od dołu. Która z kolei poduszka jest w paski? Która jest pomarańczowa? A która – żółta?
- Licz od góry. Która z kolei poduszka jest pomarańczowa? Która – cała zielona? A która – w grochy?

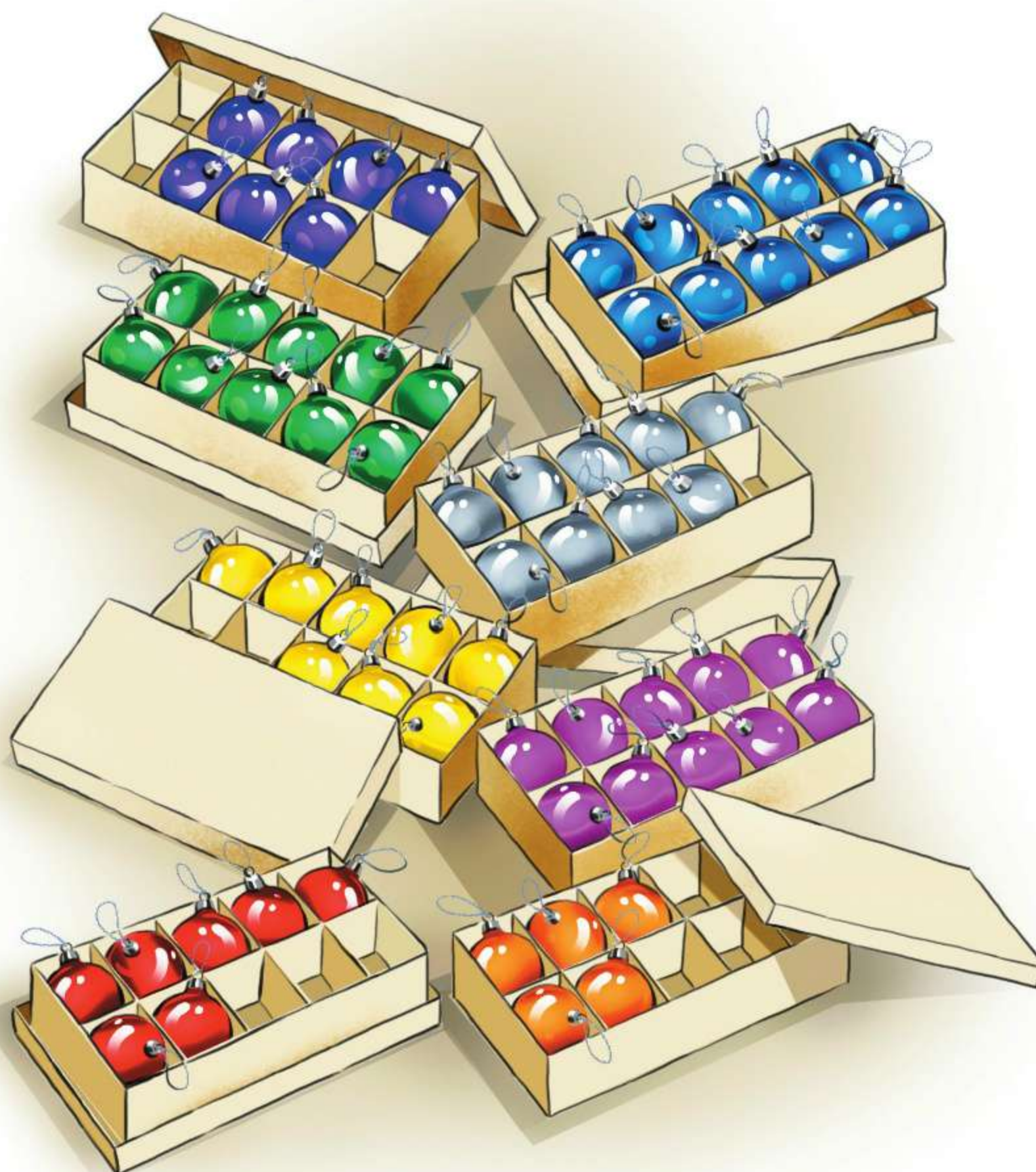
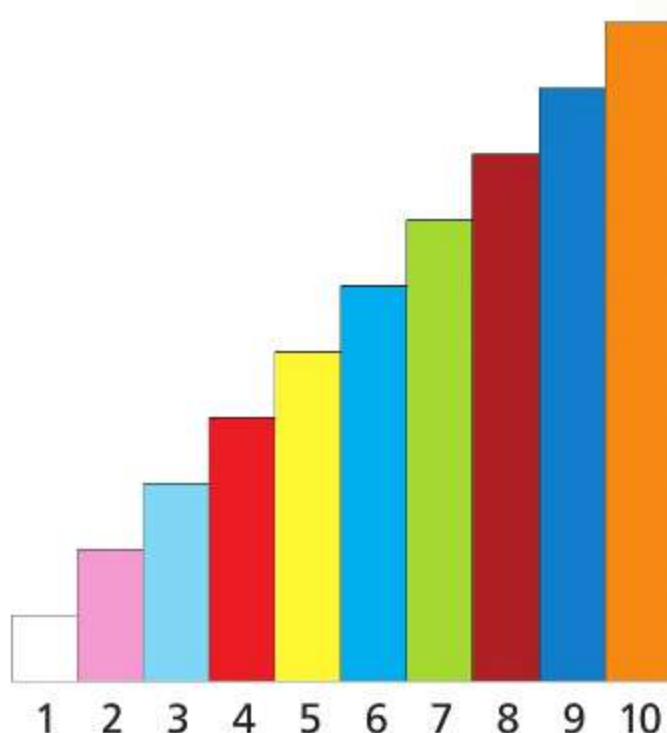
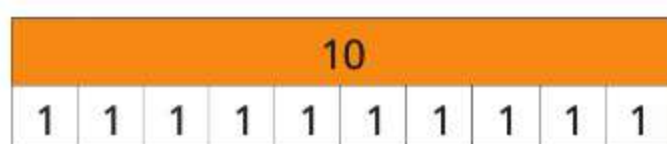
- 6 Przyjrzyj się ilustracji. Powiedz, które z kolei maskotki są inne niż większość maskotek. Licz od lewej strony.

Na tropie
liczby 9

Ile? 10 dziesięć

- 1 Ile jest bombek czerwonych? Ile żółtych? Ile srebrnych? A ile zielonych?
- 2 Jakiego koloru są te bombki, których jest 9?
- 3 W ilu pudełkach jest po 10 bombek?
- 4 W jakich kolorach są te bombki, których jest po 10?

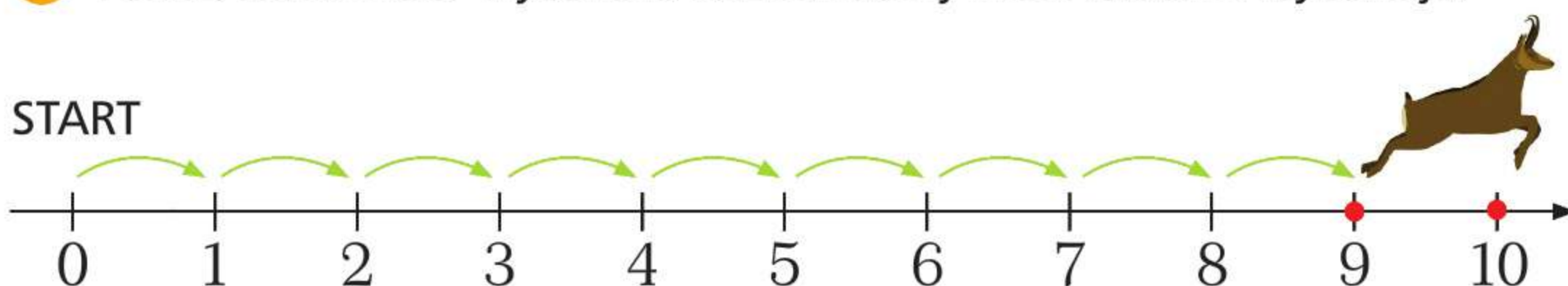

Który z kolei?

Pierwszy, drugi, trzeci, czwarty, piąty, szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty, dziesiąty.

- 5 Policz, ile skoków wykonała kozica. Który skok właśnie wykonuje?

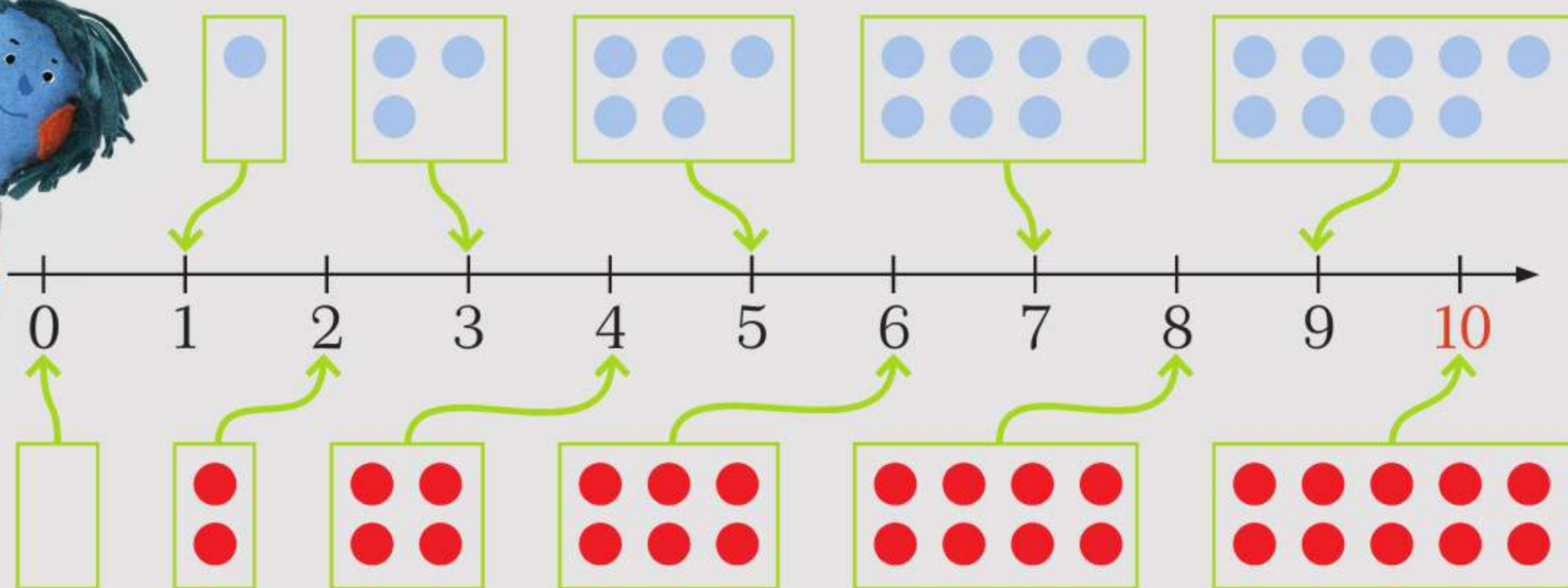
- 6 Ilu jest mikołajów? Przeczytaj głośno kolejne numery.

- Ile prezentów ma w worku pierwszy mikołaj? Ile trzeci? Ile siódmy?
- Który mikołaj ma w worku najwięcej prezentów? Który najmniej?
- Ile paczek w worku ma mikołaj, który stoi między mikołajem ósmym a dziesiątym?

Na tropie
liczby 10

1 Przeczytaj każde działanie i powiedz głośno jego wynik.

$$9 + 1 = ?$$

$$10 - 1 = ?$$

$$1 + 9 = ?$$

$$10 - 9 = ?$$

$$8 + 2 = ?$$

$$10 - 2 = ?$$

$$2 + 8 = ?$$

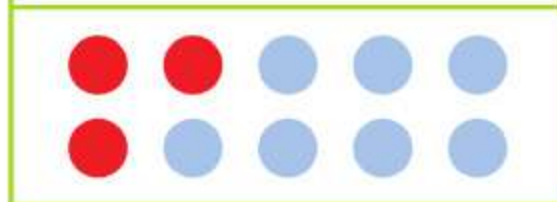
$$10 - 8 = ?$$

$$7 + 3 = ?$$

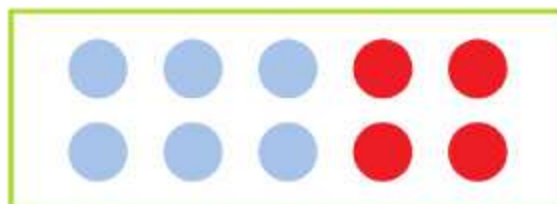
$$10 - 3 = ?$$

$$3 + 7 = ?$$

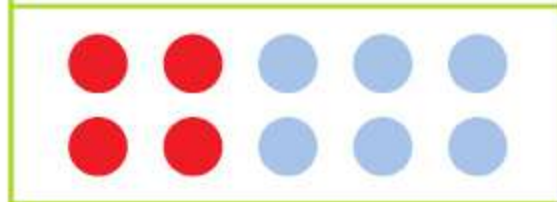
$$10 - 7 = ?$$

$$6 + 4 = ?$$

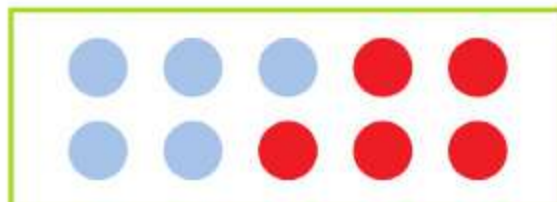
$$10 - 4 = ?$$

$$4 + 6 = ?$$

$$10 - 6 = ?$$

$$5 + 5 = ?$$

$$10 - 5 = ?$$

Spis treści

I Jesienna pogoda

1. Listopadowa zaduma 3
Święto Zmarłych (fragment)
H. Bechlerowa 3
Dokąd odszedł dziadek?
R. Jędrzejewska-Wróbel 4
2. Jesienny spacer Huberta
(litery **h, H**) 6
Bawimy się z Noni 8
3. Ubieramy się jesienią 10
Tropiciele wiedzy 11
4. Listopadowe marzenia
(litery **c, C**) 12
5. Jesienny obserwator 14
Gimnastyka oka i języka 14

II Tajemnice świata

6. Narodowe Święto Niepodległości .. 16
Warto ich znać! 17
7. Ciekawa rzecz – kreda
(litery **k, K**) 18
8. Odkrywamy tajemnice światła 20
Tajemnice światła 20
Eksperyment ze światłem 21
9. W pracowni artysty malarza
(litery **I, L**) 22
Gimnastyka oka i języka 24
W pracowni malarza
M. Przewoźniak 25
10. Dzień bez podręcznika

III Listopadowe inspiracje

11. Organizujemy klasowy teatr 26
Pan Śrubka
R. Jędrzejewska-Wróbel 26
12. Za kulisami teatru
(litery **ł, Ł**) 28
13. Zapraszamy na przedstawienie 30
Tropiciele wiedzy 31
14. Kurtyna w górę!
(litery **y, Y**) 32
15. Kto pracuje w teatrze? 34
Gimnastyka oka i języka 34

IV Listopadowe nastroje

16. Obserwujemy ptaki 36
17. Jesienne popołudnie z tatą
(litery **p, P**) 38
18. Dziwne zwyczaje sójek 40
Sójka (fragment), J. Brzechwa 40
19. Andrzejkowe wróżby 42
Gimnastyka oka i języka 43
20. Dzień bez podręcznika

V Serce dla innych

21. Coś do przytulania 44
Coś do przytulania
R. Jędrzejewska-Wróbel 44
22. Czterej muzykanci z Bremy 46
Bawimy się z Noni 46
23. Nie ma jak kot (litery **n, N**) 48

24. Nasi pupile	50
<i>Nasi ulubieńcy</i> , Z. Stanecka	50
25. Przedświąteczne nastroje	52
Gimnastyka oka i języka	52
Tropiciele wiedzy	53

VI Świat wokół nas

26. Pierwszy śnieg	54
<i>Kolorowy śnieg</i> , L.J. Kern	54
Magiczne stempelki z lodu	55
27. Jak ubieramy się zimą?	
(litery b , B)	58
28. Rozwiązujemy problemy	60
<i>Miski nie tylko pod choinkę</i>	
R. Jędrzejewska-Wróbel	60
29. Lubię gry (litery g , G)	62
30. Ważne słowa	64

VII Święta, święta...

31. Świąteczne drobiazgi	66
Rondelkolandia	66
32. Dzień bez podręcznika	
33. Ubieramy choinkę	
(dwuznaki ch , Ch)	68
Bawimy się z Noni	70
34. Hej, kolęda!	72
Gimnastyka oka i języka	72
<i>Z gwiazdą</i> , C. Janczarski	73

Muzyka

Abecadło muzyczne	74
Pięciolinia i klucz wiolinowy	74
Abecadło instrumentów	75
Instrumenty strunowe klawiszowe ..	75
Piórką, dźwiękiem i pędzelkiem	76

Poczytanka – dodatkowe teksty do czytania

<i>Ulewa</i> , Z. Stanecka	77
<i>Kolory jesieni</i> , Z. Stanecka	78
<i>Lekarstwo na nudę</i> , Z. Stanecka	79
<i>Potworne cienie</i> , Z. Stanecka	80
<i>Jacusia</i> , Z. Stanecka	81
<i>Lodowa pułapka</i> , Z. Stanecka	82
<i>Piernikowy smok</i> , Z. Stanecka	84

Matematyka

Liczba 6	86
Dodawanie i odejmowanie	
w zakresie 6	88
Rozwiązywanie zadań tekstowych	89
Liczba 7	90
Dodawanie i odejmowanie	
w zakresie 7	92
Obliczenia pieniężne	93
Liczba 8	94
Porównywanie liczb	96
Figury geometryczne	97
Liczba 9	98
Liczba 10	100
Dopełnianie do 10	102

Źródła ilustracji i fotografii

Okladka: s. 1 (ilustracja) Marcin Piwoński

Tekst główny:

Ilustracje (loga *Lity od Hani i Henia*) Zofia Dzierżawska, (loga *Gimnastyka oka i języka*, *Tropiele wiewsy*, *Ulica Ciekawych Wrażen*, *Bawimy się z Noni*, *Rendekolandia*, *Abełado muzyce*, *Abełado instrumentów*, *Piórkim*, *dźwiękiem i pędzikiem*, *laleczka*) Noni Marta Krzywicka; s. 3 Monika Pollak; s. 4–5 Anna Wielbut; s. 6–7 Marcin Piwoński; s. 8–9 (projekt strony) Marta Krzywicka, (ilustracje) Daniel de Latour; s. 10 (tła postaci) Agata Juszczyk; s. 11 Natalia Tilszner; s. 12–13 Marcin Piwoński; s. 15 Elżbieta Kapraki; s. 16 Marcin Bruchnalski; s. 17 Daniel de Latour; s. 18–19 Marcin Piwoński; s. 20–21 Marcin Piwoński; s. 22–23 Marcin Piwoński; s. 25 Tomasz Kozłowski; s. 26–27 Anna Wielbut; s. 28–29 Marcin Piwoński; s. 30 (projekt strony) Agata Juszczyk, Marta Krzywicka; s. 31 Natalia Tilszner; s. 32–33 Marcin Piwoński; s. 35 Daniel de Latour; s. 36–37 Monika Woźniak; s. 38–39 Marcin Piwoński; s. 40–41 Klara Wicenty; s. 42 Marcin Bruchnalski; s. 44–45 Anna Wielbut; s. 46–47 Monika Pollak; s. 48–49 Marcin Piwoński; s. 50–51 (projekt strony) Agata Juszczyk, s. 53 Natalia Tilszner; s. 54–55 (projekt strony) Marta Krzywicka; s. 56–57 (wklęsła) Elżbieta Kapraki; s. 58–59 Marcin Piwoński; s. 60–61 Anna Wielbut; s. 62–63 Marcin Piwoński; s. 64–65 Marcin Bruchnalski; s. 66 (udekorowane pierniczki, projekt strony) Marta Krzywicka; s. 67 (aniolki z papieru, projekt strony) Marta Krzywicka, (aniolki, choinka) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 68–69 Marcin Piwoński; s. 70–71 Daniel de Latour; s. 73 Krystyna Lipka-Szarballo; s. 75 Daniel de Latour; s. 77–85 Ewa Poklewska-Kozioł; s. 86, 90, 94, 98, 100 (ilustracje do monografii liczby) Paulina Radziejewska; s. 87, 91, 95, 99, 101 (postacie w rządku) Przemysław Surma; s. 87 (zabą) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 89 (cytryny, limonki) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 91 (tęcza) Daniel de Latour; s. 93 (rogal, sok) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 95 (zając) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 97 (lodziaki z figur) Ewa Marszał-Demianiale; s. 99 (kangur) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 100 (płatki śniegu) Recontr; s. 101 (Mikołaj, worek) Aleksandra Woldańska-Płocińska

Fotografie: s. 8, 9, 47, 71, 87, 89, 91, 93, 95, 96, 99, 101, 102 (Noni) B. Wojciechowski i J. Cukla/WSP; s. 8 (piasek) Johannes Kornelius/Shutterstock.com; s. 10 (chłopiec pod parasolem) aldegond/Shutterstock.com, (chłopiec w płaszczu) Gelpi/Shutterstock.com, (dźwięcznik w płaszczu) lanych/Shutterstock.com; s. 11 (pustynia) apdesign/Shutterstock.com, (las tropikalny) Joseph Van Os/The Image Bank/Getty Images/Flash Press Media; s. 14 (pikł) Dzmil/Shutterstock.com; s. 15 (chłopiec z lornetką) Gelpi/Shutterstock.com; s. 17 (J. Pilsudski) Danuta B. Lomaczewska/East News, (Wojciech Kossak, *Józef Pilsudski na Kasztancie*, 1928) reprodukcja; s. 20–21 (C. Monet, *Le Parlement*, *Les Moutres*, C. Monet, *Le Parlement*, *ciel orange*, 1904) akc-images/East News; s. 21 (dół z wodą) B. Wojciechowski i J. Cukla/WSP; (okno) Katriona Leigh/Shutterstock.com, (karika) HomeStudio/Shutterstock.com, (słotki) kalamacul/Shutterstock.com, (kolory) vesna crvorovic/Shutterstock.com, (chłopiec wychylający się zza ściany) Valua Vitaly/Shutterstock.com; s. 24 (kolorowe kółka) Tomas Jasinski/Shutterstock.com; s. 30 (afisz teatralny „O dwóch takich, co ukradli księżyc”, 1983) Wojciech Gilka, (plakat teatralny „Guliver w krainie Liliputów”, proj. Jerzy Srokowski, 1951) Teatr Lalek Guliver, (stap ogłoszeniowy) prism68/Shutterstock.com, (chłopiec w muzyce) Sergii Figurny/Shutterstock.com, (dźwięcznik w sukience) Smart-foto/Shutterstock.com; s. 31 (teatr cieni) snowwhite/Shutterstock.com; s. 34 (wzorki) JaneH/Shutterstock.com, (reflektor) newyear2008/Shutterstock.com; s. 36 (właga) Klaus Nigge/National Geographic/Getty Images/Flash Press Media, (jaskółka) Steve Byland/Shutterstock.com, (dródek) Mircea BEZERGHEANU/Shutterstock.com, (bocian) Crobard/Shutterstock.com, (dzięcioł) hbfuchs/Shutterstock.com, (worek) s_oleg/Shutterstock.com, (szara koperta) Meawpong5405/Shutterstock.com, (biała koperta) Ensiper/Shutterstock.com, (zmaczek) Trish/Shutterstock.com; s. 36–37 (pocztówka) Woudhouse/Shutterstock.com; s. 37 (sójka) Vborisov/Shutterstock.com, (sikora) Marcin Perkowski/Shutterstock.com, (gł) Kurlayev Dmitry/Shutterstock.com, (jemiołuszka) Margus Vassar/Shutterstock.com; s. 50 (krolik) Stefan Petru Andronache/Shutterstock.com, (marchew) Olinchuk/Shutterstock.com, (kot) kuban_gi/Shutterstock.com, (półka) parant/Shutterstock.com, (włóczęga) Pictive/Shutterstock.com; s. 51 (chłopiec z psem) Anna Hoychuk/Shutterstock.com, (papuga) BESTWEB/Shutterstock.com, (kukurydza) testing/Shutterstock.com, (piórko) MustafaNC/Shutterstock.com; s. 52 (pudlelka) Lindwa/Shutterstock.com; s. 52, 64–65, 74 (dymek) LittleRamba/Shutterstock.com; s. 54 (chłopiec) Michael Kelley/Stone/Getty Images/Flash Press Media, (śmieciak) Ingram Publishing/TheTA; s. 54–55 (stapy robienia stempeków z lodu) B. Wojciechowski i J. Cukla/WSP; s. 64 (chłopcy) Steve Gorton/Durling Kinsley/Getty Images/Flash Press Media; s. 66 (produkty, pierniczki) B. Wojciechowski i J. Cukla/WSP; s. 67 (galczka) wacpan/Shutterstock.com, (aniolki) G. Borki/WSP; s. 70 (dzwonka tabliczka) Sukharevsky Dmitry (nevodka)/Shutterstock.com; s. 70–71 (kartki) Markus Gann/Shutterstock.com; s. 72 (brombik) Anastasiya Zalevska/Shutterstock.com; s. 75 (pianino) GAMA/pianina, (fortepian) Ingram Publishing/TheTA; s. 76 (Francisco Jose de Goya y Lucientes, *Burza śnieżna*, *Prorok Tarrant*, *Dzieci jeżdżące na ływach*) Bridgeman Art Library/PhotoPower, (Christopher Richard Wynne Nevinson, *Looking at the Snow*) © Christopher Richard Wynne Nevinson, *Patrycja na śniegu*: fot. Christiès Images/Bridgeman Art Library/PhotoPower; s. 86 (liście) Lukiyanova Natalia/Izenta/Shutterstock.com; s. 86, 88, 90, 94, 98, 100 (dłoni) B. Wojciechowski i J. Cukla/WSP; s. 86, 88, 90, 92, 94, 98, 100 (pałyce) B. Wojciechowski i J. Cukla/WSP; s. 86, 90, 94, 98, 100 (domino) Oleg Dubas/Shutterstock.com; s. 87 (grzyby) donpr/Shutterstock.com, (koszyk) stieberszaboks/Shutterstock.com, (kalendarz) inxt/Shutterstock.com, (pasyłki) Horlyan/Shutterstock.com, (kredki) George Dolidgh/Shutterstock.com, (pudło) Odua Images/Shutterstock.com; s. 87, 91, 95, 99, 101 (zegar) Thavorn/Shutterstock.com; s. 88 (szklanka) DenisNata/Shutterstock.com, (kulki) Nattapol Sritangom/Shutterstock.com, (dłoni) S-F/Shutterstock.com; s. 88, 92 (karteczki) scab/Shutterstock.com; s. 89 (klau) Barnaby Alexey Vladimirovich/Shutterstock.com; s. 90 (kotyliony) Grazyna Bryk/WSP; s. 91 (znak drogowy) Rafi Maassen (DT/Europe)/Shutterstock.com, (fotograf) itojang1977/Shutterstock.com, (piesek) pagonici/Shutterstock.com; s. 93 (monety) M. Kozioł/WSP; (cigárowe) Anterom/Shutterstock.com, (samochód) Yonka/Shutterstock.com, (zajączek) Anu (Andrey Rogach)/Shutterstock.com, (piesek) Konstantin Gushcha/Shutterstock.com, (ciastka) Pictive/Shutterstock.com; s. 94 (futele kinowe) bluehand/Shutterstock.com; s. 95 (rysunek kow) zwierzeq Mathew Cole/Shutterstock.com, (bile) DVARG/Shutterstock.com, (oznaczenie ulicy) Nola Rin/Shutterstock.com; s. 95, 99 (czworzy prostokąt) rimaz/Shutterstock.com; s. 96 (motyle) Ambient Ideas/Shutterstock.com, (kwiaty) Natalia Pyzhova/Shutterstock.com, (liście) Madlen/Shutterstock.com, (zwarwie) jo Crebbin/Shutterstock.com, (kasztany) Africa Studio/Shutterstock.com, (zółdzie) Timolina/Shutterstock.com; s. 98 (pikł) Cloud7Days/Shutterstock.com, (półka) Yury Chertok/Shutterstock.com, (półka) martan/Shutterstock.com; s. 99 (poduszki) Africa Studio/Shutterstock.com, (zabka) oleda/Shutterstock.com, (zabka) TZIDDO SUN/Shutterstock.com, (zabka) MarishaSha/Shutterstock.com, (zabka) Code2707/Shutterstock.com, (świeczki) Evlakhov Valeriy/Shutterstock.com; s. 101 (kula bilardowa) tesha555/Shutterstock.com, (jajka) indigolitos/Shutterstock.com, (konewka) nanD_Phanuwat/Shutterstock.com, (10 groszy) M. Kozioł/WSP (10 złotych) reprodukcja

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne odpowiedzialne, że podjęły starania mające na celu dotarcie do właścicieli i dysponentów praw autorskich wszystkich zamieszczonych utworów. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, przystępując w celach dydaktycznych utwór lub fragmenty, postępują zgodnie z art. 27¹ *Ustawy o prawie autorskim*. Jednocześnie Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne oświadczają, że są jedynym podmiotem właściwym do kontaktu autorów tych utworów lub ich innych podmiotów uprawnionych w wypadkach, w których twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

